

Onsdagen den 11 oktober

Kl. 9.00–12.16

§ 1 Val av förste vice talman

Val av förste vice talman

Anf. 1 TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Herr talman! Riksdagsledamöter! Allianspartierna Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna föreslår som riksdagens förste vice talman Ewa Thalén Finné.

Överläggningen var härmed avslutad.

Kammaren valde med acklamation *Ewa Thalén Finné* (M) till förste vice talman från och med den 11 oktober till valperiodens slut. (Applåder)

§ 2 Partiledardebatt

Partiledardebatt

Anf. 2 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! För några veckor sedan fick jag ett brev från Johanna Zetterström. Hennes son Hugo fick cancer när han var fyra år. Nu är han sju år; han har genomgått flera operationer, och många återstår.

Johanna skriver så här: På sjukhuset möts du av en eminent och kunnig personal som tar väl hand om dig och ditt barn. Kvällen kommer, och ditt barn ska än en gång duschas och skrubbas för att döda de få bakterier och levande hudceller som nu finns kvar. På med sjukhuskläder. När mörkret kommer får du axla ditt nu sjuåriga barns rädslor inför vad som komma skall. Men det blir inte av. Läkaren berättar med tyngd och skam i kroppen att det är stopp. Stopp för fler operationer i dag. Igen. Orsak? Jo, personalbrist.

Det är ett starkt brev, och det är ett argt brev – med rätta. En underfinansierad vård blir till slut omänsklig. Det krävs gemensamma investeringar för att vi ska finnas där för varandra i svåra stunder. För mig är det kännetecknet på samhällsgemenskap.

Därför har kommuner och landsting fått nästan 35 miljarder kronor sedan 2014 i ökade resurser, och därför gör regeringen nästa år den största satsningen på sjukvården i modern tid.

Vi investerar inte minst i utbildning. Vi tillför resurser så att sjuksköterskor kan utbilda sig till specialistsjuksköterskor med bibehållen lön. Personalbristen ska bort. Arbetsvillkoren och lönerna ska bli bättre. Det

ska finnas tillräckligt många välutbildade proffs så att operationer inte ställs in gång på gång. Svårt sjuka och deras anhöriga ställs inför en av livets svåraste stunder, och då kan inte svaret vara att vi i stället för sjukvården prioriterar jättelika skattesänkningar. Nej, för mig går sjukvården och välfärden alltid före.

(Applåder)

Herr talman! Svensk ekonomi är urstark. Det är först och främst tack vare alla hårt arbetande kvinnor och män och framgångsrika företagare. Men det beror också på att regeringen har fört en stram finanspolitik. Vi har prioriterat hårt, vi har lagt om flyktingpolitiken och vi har vänt det stora borgerliga underskottet till växande överskott. Statsskulden är nu den lägsta sedan 1977. 200 000 fler människor går till jobbet, och nästa år kommer vi att ha det lägsta beroendet av våra gemensamma försäkrings-system på mer än 35 år. Vi har skapat ett stort ekonomiskt utrymme, och nu står striden: Vad ska det användas till?

För mig är det självklart: Det ska användas till att öka tryggheten i vårt land. Köerna i sjukvården ska kortas. Omsorgen om våra barn och äldre ska tryggas. Alla skolor ska vara bra skolor. Den starka ekonomin ska komma alla till del, inte bara dem som tjänar mest. Barnfamiljers ekonomi förbättras med höjda barnbidrag, och den orättvisa skatteflyktan mellan pensionärer och löntagare avskaffas – den är oanständig. Det är dags nu att leverera trygghet till Sveriges barn och deras föräldrar, till de äldre och deras anhöriga.

För att öka tryggheten tar vi nu också i med hårdhandskarna mot brottsligheten och kriminaliteten. Det är fullständigt oacceptabelt att våldtäktsutredningar läggs på hög, att skjutningar och det dödliga våldet ökar, att människor som kommer hem med buss eller tåg är rädda för att gå genom sitt eget centrum. Den som begår brott ska straffas. Samhället ska reagera hårdare och snabbare.

Därför har regeringen också tillfört mer resurser till polisen. Det är nästan dubbelt så många poliser som påbörjar en utbildning nu jämfört med när vi tillträdde. Fler kan anställas, och nästa år görs den största satsningen på polisen på 2000-talet. Vi skärper också straffen så att den som går omkring med vapen blir inlåst direkt. Vi gör det lättare för polisen att kame-
raövervaka. Gängledare ska inte sitta i lyxbilar; de ska sitta i fängelse.

Men mest effektivt på lång sikt är naturligtvis att hindra att brottsligheten över huvud taget växer fram. Hopplöshet måste ersättas med tro på framtiden, och då är det allra viktigaste jobben. Alla som kan jobba ska jobba. Det är så segregationen ska brytas – inte genom att slå sönder den svenska modellen, skära ned i välfärden, sänka löner och skapa låglöne-sektorer. Människor som kommer hit ska anpassa sig till svensk arbetsmarknad, inte tvärtom.

Är man ung ska man utbilda sig. Har man yrkeserfarenhet med sig ska man lära sig svenska och snabbt komma in i yrket. Är man äldre utan erfarenhet är det naturligtvis jobb som kräver lägre kvalifikationer som gäller. Vi ökar nu kraven på att göra sig anställbar. Vi inför utbildningsplikt. Vi gör det därför att vi vet att när fler jobbar kan vi stärka välfärden och förbättra den. Och, dessutom, med egen inkomst kommer också friheten.

Herr talman! Vi har bytt riktning på politiken därför att vi ska öka tryggheten i Sverige. Det är mycket arbete som återstår, och då är valet för

mig enkelt: Jag kommer aldrig att acceptera nedskärningar för att prioritera sänkt skatt. För mig är det viktigare med fler poliser och fler sjuksköterskor.

Jag kommer heller aldrig att acceptera att politiker sänker löner på svensk arbetsmarknad. Jag står upp för den svenska modellen. Det ska löna sig att arbeta. Alla ska arbeta. Men när du jobbar ska du också kunna leva på din lön. Det är så vi bygger frihet. Det är så vi bygger trygghet i en ny tid.

(Applåder)

Anf. 3 ULF KRISTERSSON (M):

Herr talman! Om ett år är det val i Sverige, och jag tror att vi fram till dess måste kunna hålla två tankar i huvudet samtidigt. För det första finns det sådant i vårt land som är så bra att det bara inte får förstöras: tilliten till människor man inte redan känner, jämställdheten mellan män och kvinnor, jämlikheten mellan människor, trots olika bakgrund och inkomst. Detta är en del av det som gör Sverige så svenskt.

Det finns också sådant som är riktigt illa i Sverige: utanförskapet, gängkriminaliteten, vårddköerna, den växande misstron.

Det är lätt att ta allt det som är bra för givet. Och det är precis lika lätt att drabbas av svartsyn inför de svåra problemen, söka syndabockar och leta efter enkla lösningar. Men uppgivenhet har aldrig räddat någon eller något.

Så brukar vi inte heller tänka i Sverige, när vi ställs inför svåra problem. Tvärtom – vi talar allvar om problem. Vi utreder och vrider och vänder. Ibland landar det sedan i 113 förslag skrivna av Assar Lindbeck, och vi genomför dem. Eller så landar det i ett helt nytt pensionssystem när det gamla hade gått sönder. Vi är konstruktiva, vi söker lösningar – det är svensk politik när den är som bäst.

Låt mig därför i den andan ta upp något som kommer att påverka Sveriges öde de kommande decennierna, minst. Herr talman! Vår tids globalisering handlar inte längre bara om varor och tjänster, inte bara om import och export, utan minst lika mycket om människor, kunskap och idéer.

Migration i världen kommer att ha fundamental påverkan på ekonomin och samhället, men migration är inte svart eller vit. Den kan vara löftesrik men är ofta förenad med problem. Den kan vara påtvingad men är ofta frivillig. Den kan göra livet materiellt bättre men ofta socialt sämre. Den kan öka jämlikheten globalt men lika ofta öka ojämlikheten nationellt.

För mig finns ingen motsättning mellan den nationella tillhörigheten och den internationella öppenheten. Man kan, som jag, vara sörmlänning, svensk och europé på samma gång. Tryggheten i svensk identitet är viktig, och den är viktig också för integrationen. Den som är ny måste inte gilla allt som vi står för, men man måste möta ett Sverige som vågar stå upp för sina egna ideal.

Herr talman! Precis som William Swing på FN:s migrationsorgan IOM påpekade under sitt Sverigebesök häromdagen kommer migrationen i världen att öka i framtiden, inte minska. Klimatförändringar gör att människor måste flytta därför att förutsättningar för att bo kvar inte längre finns. Krig och förtryck gör att världens flyktingar är fler än någonsin: 65 miljoner just nu, enligt UNHCR. Tillgången till pengar, information, kommunikation och transporter gör att allt fler söker sig till länder där man hoppas att

barnen kommer att få det bättre. Så har människor gjort i alla tider, men många fler gör det just nu.

Inför denna nya situation har vi aldrig rustat Sverige. De senaste decenniernas migrationspolitik har varit ogenomtänkt och principiös. Den har aldrig tagit ställning till de svåra frågorna om vad som är vårt ansvar för världen, som vi fullt ut ska ta, eller till frågan om vad Sverige behöver eller klarar av. Det har i stället fått bli som det blir. Det är en oseriös hållning till svåra frågor.

Hösten 2015 insåg även regeringen att Sverige måste lägga om kurs, och inom några få veckor genomfördes en 180-gradig kurssvängning, som saknar motsvarighet i modern svensk politisk historia. Men nu måste tiden för tvära kast vara slut. Vi som är politiker i dag har ett ansvar att skapa långsiktiga och hållbara regler för migrationen.

Jag ser därför gärna långsiktiga och blocköverskridande överenskommelser i svensk politik på områden som måste ligga fast över lång tid. Jag vill att Alliansen och Socialdemokraterna gemensamt tar ansvar för en öppen och realistisk svensk migrationspolitik. Vi är naturligtvis beredda att ge och ta för att nå dit. Men låt mig nämna fyra konkreta utgångspunkter för Moderaterna i en sådan diskussion.

För det första: Sverige kan inte i grunden ha en helt annan migrationspolitik än övriga länder i Europa. Principerna bakom den nuvarande lagen bör alltså ligga fast. Det handlar om tillfälliga uppehållstillstånd som huvudregel och skärpta försörjningskrav för anhöriginvandrare.

För det andra: Det måste vara skillnad på ja och nej när det gäller asyl. På fem år kommer 50 000 personer att gå under jorden i Sverige. Helt nya skuggsamhällen göder utanförskap, kriminalitet och sociala problem som Sverige inte har sett på decennier. Den som får nej ska alltså lämna landet. Sverige måste stå upp för sin egen lagstiftning.

För det tredje: Europeisk migrationspolitik kan bara lösas i Europa, men regeringens ovilja att i EU formulera en tydlig svensk ståndpunkt är illavarslande. Dagens system är brutalt och orättvist. Hittills i år är det 3 000 personer som drunknat eller som saknas på Medelhavet. Detta måste få ett slut. EU bör i stället utveckla ett system med kvotflyktingar, där asylprövningen sker vid EU:s gräns, och Sverige borde driva på för att detta blir EU:s gemensamma politik. Internationella problem kräver internationella lösningar. Det gäller i miljöpolitiken och i migrationsfrågan.

För det fjärde: Svenska företag verkar på internationella marknader och måste kunna rekrytera kompetens från hela världen. I dag slänger vi bokstavligt talat ut högutbildade invandrare som jobbar och försörjer sig här i Sverige. Det är en huvudlös politik.

Herr talman! Jag är övertygad om att en långsiktig och genomtänkt migrationspolitik inte bara är nödvändig; den är en del av Sveriges fortsatta konkurrenskraft i internationella sammanhang. Jag är inte låst vid enskildheter eller detaljer, men Moderaterna är övertygade om att dessa frågor måste hanteras och debatteras med respekt både för dem som kommer hit och för alla dem som i generationer har bott i vårt land.

Sverige har varit en del av den framgångsrika internationaliseringen förut. Vi kan och vi måste bli det en gång till.

(Applåder)

Anf. 4 JIMMIE ÅKESSON (SD):

Herr talman! Det går bra för Sverige, heter det. Ekonomin går på högvarv. Allt annat vore väl ganska konstigt med tanke på att vi faktiskt befinner oss mitt i brinnande högkonjunktur. Ändå finns det, menar jag, anledning att se med oro på framtiden.

Regeringen eldar på finanserna med det fetaste valfläsk i ett läge där man kanske i högre grad borde samla i ladorna. Det är inget gott tecken. De låga räntenivåerna vittnar om att någonting är allvarligt fel. Vad har vi kvar att ta till när konjunkturen om ett par år viker nedåt, om både finanspolitiken och räntevapnet måste användas redan nu, mitt i brinnande högkonjunktur? Det finns, herr talman, anledning att se med oro på framtiden.

Och så har vi jobben. Om man lyssnar på Stefan Löfven och regeringen har de gjort ett fantastiskt arbete med att bekämpa arbetslösheten. Arbetslösheten är rekordlåg, sysselsättningen är den högsta i hela EU och så vidare. Detta är mycket riktigt den ena sidan av myntet.

Det är inte ofta jag citerar Fredrik Reinfeldt, men redan för fem år sedan sa han så här: ”Om man tittar på etniska svenskar mitt i livet så har vi mycket låg arbetslöshet.” Det är ungefär så det fortfarande ser ut. Sysselsättningsgapet mellan inrikes och utrikes födda har fortsatt att växa, och det är just det som är den stora tickande bomben inför en förestående lågkonjunktur.

Faktum är att ingenting av det som regeringen lovade i valrörelsen och sedan har sjöstatt har fungerat på detta område. Traineejobb, extratjänster, beredskapsjobb, snabbspår – resultatet, herr talman, är extremt magert. Stefan Löfvens löfte om EU:s lägsta arbetslöshet 2020 ter sig alltmer avlägset. Det är till och med så att vi halkar ned på topplistan.

Är du allvarligt sjuk finns det dessutom en överhängande risk för att du fastnar i en växande vårdkö. Är du gravid finns en överhängande risk för att du får föda ditt barn i bilen på väg till BB. Blir du utsatt för våldtäkt finns det en stor risk för att ditt ärende läggs till högen av annan outredd brottslighet. Våldtäkter mot barn läggs på hög och utreds inte i Sverige 2017.

Var tionde ung svensk flicka utsätts för sexualbrott varje år. No-go-zonerna blir fler. Maffialiknande klaner sätter skräck i hela städer. Antalet skottlossningar är i paritet med de maffiakontrollerade områdena i södra Italien. Användandet av handgranater är i paritet med Mexiko. Kyrkogårdspersonal måste gå utbildningar i hur man hanterar beväpnade gäng. Bilbränder och upplopp har blivit vardagsmat.

Nej, det går inte bara bra för Sverige. Då är frågan: Vad är det som har gått fel?

Det grundläggande problemet, menar jag, är att regeringspartierna och övriga partier i den här församlingen tog alldeles för lång tid på sig att förstå att de förde en ohållbar och ansvarslös politik. Alldeles för länge lät man öppna-hjärtan-politiken råda, samtidigt som man ägnade en stor del av sin kraft åt att smutskasta dem som varnade. Hur någon enda människa i det här landet är beredd att ge övriga partier i den här församlingen nytt förtroende i ytterligare fyra år är för mig helt obegripligt.

Nu återstår det knappt elva månader till valet. Valfärden, tryggheten och inte minst sammanhållningen – vår förmåga att återupprätta tillit och samhörighet – står i centrum. Väljarna i Sverige måste ställa sig frågan vem de sätter sin tilltro till. Har man fortsatt förtroende för dem som har

Prot. 2017/18:15

11 oktober

Partiledardebatt

skapat problemen och som dessutom kapitalt har misslyckats med varje försök att lösa dem? Eller sätter man sin tilltro till dem som tidigt såg farorna, varnade för dem och dessutom erbjuder lösningar som inte redan har prövats och misslyckats?

Jag hoppas, herr talman, att den misskötsel vi har sett de senaste åren får nödvändig effekt på valresultatet nästa år.

(Applåder)

I detta anförande instämde Tony Wiklander (SD).

Anf. 5 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Herr talman! Plasten i havet, såren i berggrunden och utsläppen i atmosfären – vår tidsålder har fått namnet antropocen. Det är ett begrepp som ska fånga att människans påverkan på planeten nu är så total att den definierar hela vår geologiska epok.

I antropocen konstateras nu det sjätte massutdöendet av arter. Det senaste var för 65 miljoner år sedan, i övergången mellan krita och tertiär, då bland annat dinosaurierna dog ut.

Sedan 1970 har mängden vilda ryggradsdjur minskat med över 50 procent. Sötvattensarterna har minskat med över 80 procent. Korallreven, som i dag är hem för vart fjärde havslevande djur, dör i en sådan takt att om detta fortsätter finns det inga korallrev kvar om bara 30 år.

Sommarens och höstens rubriker har vittnat om extremväder, gator som smälter, orkaner och översvämningar, och bakom ljuder forskningslarmen allt högre. Max Planck-institutet rapporterar hur ett ständigt varmare sekel kommer att ge Mellanöstern och Nordafrika extremvärme i upp till 200 dagar om året. Ökenstormar och hetta riskerar att göra stora delar av regionen helt obebodlig.

I en annan studie konstaterar amerikanska och kinesiska forskare att hettan i dalgångarna till Ganges och Indus om bara 50 år kan överskrida det som också en fullvuxen frisk människa klarar att vistas i. Där bor i dag en femtedel av jordens befolkning.

En tredje studie, publicerad i The Lancet Planetary Health, varnar för att antalet människor som drabbas av extremväder här i Europa stadigt ökar. I slutet av seklet kan två tredjedelar av befolkningen komma att drabbas årligen. 150 000 fler människor riskerar att dö i översvämningar, värmeslag, hjärt- och andningsbesvär, infektioner och matbrist i Europa varje år.

Det som sker kräver en avgörande insikt hos var och en av oss. Klimathotet handlar inte längre om isbjörnar. Miljöfrågan har blivit civilisationskritisk. Det är vad antropocen betyder. Planetens förutsättningar att bära mänsklig civilisation avgörs av människan själv. Våra val, enskilda handlingar och gemensamma beslut avgör framtiden. Det är bråttom men inte för sent.

Forskningens scenarier bygger alla på icke-handling – att vi står stilla och fortsätter gräla om sådant som 60 kronor dyrare inrikesflyg medan vattenmassorna vräker ned över jordens fattigaste. Tar vi oss samman, där emot, kan vi möta klimathotet. Därför behövs Sverige.

När världen oroas av Trumps ignorans tar vi steg framåt. Vi har tillsammans antagit världens kanske ambitiösaste klimatlag. Nu fyller vi den med handling: höjd skatt på det som är dåligt för miljön, sänkt skatt på

reparationer och innovationer. Det är elvägar, biobränslen, cykelstråk, smarta och barnvänliga städer, ekomat från svenskt, djurvänligt jordbruk, skydd av skog och hav, mindre plast, 100 procent förnybar el, snabba tåg och bra regionaltrafik. Aldrig tidigare har Sverige satsat så mycket på att bygga ett nytt samhälle – världens första fossilfria välfärdsland. Europas miljörelser listar oss nu som etta när det gäller klimatpolitik. Det är detta Miljöpartiet slåss för.

Tyvärr är detta också sådant som andra partier ofta vill stoppa, skära ned på eller prioritera bort. Men det håller inte längre. Vi har inte tid att stå stilla. Vi behöver utveckling. Världen skriker efter ledarskap. Vi har så många fler steg att ta.

Vi ska tillsammans gå från en ekonomi som fyller berg av teknikskrot på Afrikas stränder och kontinenter av plast i haven till smarta lösningar, slutna kretslopp, återbruk och digitalisering. Vi ska gå från en samtid där vi slösar den energi som lagrats i jordskorpan i årmiljoner till ett högteknologiskt samhälle som kan utvecklas av den energi som varje sekund träffar jorden. Vi ska gå från ett samhälle som bränner ut både planet och människor, där välstånd mäts i prylar och konsumtion, till en framtid med tid för varandra och oss själva, där att lyssna på vad barnen säger om skoldagen får vara viktigare än jobbsamtalen på kvällen. Detta, herr talman, är en framtid värd att kämpa för.

(Applåder)

Anf. 6 ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! Sverige är på många sätt ett fantastiskt land. Vi har stark tillväxt, sysselsättningen ökar och reformutrymmet är stort.

Vi bor i ett land där kreativiteten sprudlar. Hos oss finns innovativa människor hela vägen från norr till söder. Svenska företag finns överallt. Svensk landsbygd finns i hela världen.

Det är just detta att vi uppmuntrar kreativitet och banar väg för entreprenörer och är öppna mot omvärlden som bygger Sverige starkt. Det är på detta sätt som vi också måste fortsätta stärka vår konkurrenskraft. Vi måste fortsätta se möjligheter och lösningar. Vi måste fortsätta se till att Sverige håller ihop.

Herr talman! Trots att solen skiner finns det mörka moln på himlen, moln som regeringen väljer att blunda för. Även om det går bra för många går det inte bra för alla.

Nyanlända, långtidsarbetslösa och unga utan utbildning är människor som inte vill något annat än att bidra men aldrig får chansen. Nästa år är de närmare 80 procent av de arbetslösa. En ny bidragsberoende underklass är på väg att permanentas. Det klyver Sverige. Detta är något som Centerpartiet, till skillnad från regeringen, inte kommer att acceptera. Det är för deras skull som vi vill sänka trösklarna. Det är för dem som står utanför som vi vill förändra arbetsmarknaden. Det är därför Sverige behöver ett nytt ledarskap.

Herr talman! För att hindra klyvningen är jobben den viktigaste frågan. Fler måste få chansen att få sitt första jobb. Tillsammans med Alliansen vill vi se inträdesjobb – jobb som kombinerar en lägre ingångslön och borttagna arbetsgivaravgifter med möjlighet att lära på jobbet. Ni har hört mig trumma in detta förut, men i den politiska verklighet som vi nu lever i tål det att upprepas. Ska vi fixa jobben, ska människor få en chans att bidra

och vad de går för måste vi satsa på företagen, på jobbskaparna. Då måste det bli enklare och billigare att anställa.

Vi underlättar generationsväxling i företagen med en mer rättvis beskattning och inför lägre beskattning på personaloptioner, vilket gör att Sverige kan vara med och konkurrera på den globala, innovativa spelplanen. Detta är förslag som gör skillnad på riktigt.

Herr talman! Sverige klyvs inte bara när det gäller jobben. Även tryggheten brister. Utredningar av brott läggs på hög. Det är till och med så illa att barns polisanmälningar om våldtäkter hamnar i den anonyma högen av papper. Där människor har det ekonomiskt tuffast breder gängkriminaliteten ut sig. Hoten från våldsamma extremister ökar.

Det måste till en förändring. Rättsstaten ska gälla alla överallt. Det är dags att vi på allvar ger de resurser som polisen behöver för att de ska kunna bekämpa kriminaliteten och återupprätta rättsstaten och respekten för den i hela landet. Det handlar om fler poliser som får högre lön och om ökade resurser så att fler brott kan utredas och leda till fällande domar. Vanliga människor måste få sin frihet och trygghet tillbaka.

Herr talman! I dag växer köerna till vården. Under Socialdemokraternas arbetspass klyvs landet genom orättvisa regionala skillnader. Det drabbar människor när de är som mest utsatta och sårbara. Det drabbar dem när samhället borde finnas där och stå för tryggheten, hjälpen och vården. Det är inte rimligt att det tar betydligt längre tid att få specialistvård i Norrbotten än i Halland. Det är inte värdigt ett välfärdsland som Sverige att barns psykiska ohälsa ökar, liksom köerna till barn- och ungdomspsykiatrin. Det är dags för handling. Det är dags för resultat. Köerna måste kortas, och barns utsatthet måste tas på större allvar. Familjer måste få den hjälp de behöver. Vården måste komma närmare.

Herr talman! Efter att ha minskat under alliansregeringens tid ökar nu klimatutsläppen i Sverige – de ökar. Detta sker när Miljöpartiet sitter i regeringen och har det politiska ansvaret. Centerpartiet står för en annan politik. Vi satsar på effektiva åtgärder som ger miljöresultat. Vi vill se en kraftfull bonus när man köper en miljöbil. Vi satsar stort på infrastruktur. Vi lägger över 1 miljard mer än regeringen på att säkra tillgången till rent och friskt dricksvatten i hela landet, på rena hav och på att stoppa botten döden i Östersjön. Genom en kraftfull grön skatteväxling höjer vi miljöskatterna betydligt mer än regeringen.

Herr talman! Sverige är ett fantastiskt land. Det är ett land av företagsamma, strävsamma och kreativa människor. Det är ett land där vi måste se till att den vibrerande känslan av tillförsikt och av framtidstro kan nå fler, även de mest utsatta. Vi måste se till att Sverige håller ihop. Med ett nytt ledarskap för Sverige kan vi få ett starkare, tryggare och öppnare Sverige.

(Applåder)

Anf. 7 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr talman! Häromveckan lyssnade jag på mina två absoluta favoritforskare: Kate Pickett och Richard Wilkinson. De är mest kända i Sverige för att ha skrivit boken *Jämlikhetsanden*. De har ägnat sitt forskarliv åt att studera vad som händer med samhällen i jämlikhet och i ojämlikhet och med de människor som lever i dessa samhällen. Sambanden är förbluffande tydliga.

Jämlikhet ger människor bättre hälsa och längre liv. Jämlika samhällen tenderar att vara mer framgångsrika när det gäller att bekämpa kriminalitet. Den sociala rörligheten, förmågan att byta klass, ökar med jämlikheten. När skillnaderna ökar, som de har gjort i västvärlden och faktiskt allra mest i Sverige, kan man se hur till exempel fler barn far illa i samhället. En tydlig trend är att de absolut rikaste drar ifrån. Särskilt intressant tyckte jag att det var att se ett samband mellan vissa psykologiska tillstånd och ojämlikhet. I ojämlika samhällen som fokuserar på tävlan och materiell konsumtion får man mer depressioner. Det blir fler som känner att de inte lyckas och att de är otillräckliga, och det blir fler narcissister som förhårligar sig själva. Vi jämför oss med varandra. Vi är sociala varelser.

När man säger detta brukar borgerliga motdebattörer säga: Ja, men det viktigaste är inte om vi är ojämlika eller inte utan att de som har det sämst har det någorlunda bra. Nej, forskningen säger annat. Den säger att ojämlikheten i sig påverkar samhällen även om den lägsta levnadsnivån är relativt hög. Människor vill ha jämlikhet. Över hela världen önskar människor att samhället är mer jämlikt än det de upplever. Samtidigt tror de att det samhälle de lever i är mer jämlikt än vad det faktiskt är. Man inser inte hur otroligt stor del av våra rikedomar som finns hos ett litet antal människor. Så är den värld vi lever i beskaffad.

Dessa insikter är viktiga för oss när vi sitter och budgetförhandlar med regeringen eller lägger fram våra förslag. Klasskillnader ska minska. Den ojämlikhet som finns mellan män och kvinnor ska jämnas ut i det svenska samhället.

Det är därför vi förhandlar fram och får igenom en skattereduktion för fackförbundsavgiften – detta gör vi inte bara för att den betyder mest för den som är hotell- och restauranganställd eller jobbar i handeln utan också för att en stark fackföreningsrörelse har ett direkt samband med ökad ekonomisk jämlikhet.

Det är därför vi satsar på sjukvården – det gör vi för att välfärden håller ihop ett samhälle och för att det ökar jämlikheten i samhället men också för att det är att satsa på kvinnors arbete, de kvinnor som är systematiskt underbetalda.

Det är därför vi ökar studiebidraget för dem som studerar på högskolan så att även de som kommer från ett hem utan studievana ska våga sig på högskolestudier.

Det är därför vi igen höjer levnadsstandarden för ensamstående föräldrar eller ser till att barn kan resa gratis i kollektivtrafiken på sommaren.

Så ser det ut när Vänsterpartiet är med och förhandlar en budget. Det handlar om jämlikhet.

En politisk journalist beskrev det som att det finns i Vänsterpartiets DNA – ja, det gör det. Jämlikheten har ökat lite grann med dessa budgetar. Fördelningsprofilen är ganska tydlig mellan män och kvinnor och mellan rika och fattiga. Men det sker för lite, och det sker för långsamt. Och de absolut rikaste drar ifrån i Sverige. Några få familjer äger många gånger värdet av Sveriges statsbudget. Här har vår största oenighet funnits gentemot regeringen. De vill inte att de absolut rikaste ska bidra mer. Vi tycker att det är mer än rimligt att Sveriges miljardärer bidrar mer.

Man kan se på de borgerliga budgetförslagen. De går åt motsatt håll. Borgerliga partiledare börjar prata om jämlikhet i denna talarstol. Men tittar man på förslagen ser man att det är tvärtom. De sänker skatten, och de

skär ned i välfärden. Allra värst är Liberalerna. Med kirurgisk precision sänker de skatten för de rikaste medan de sänker lönen för dem som har minst. Det är att aktivt och medvetet öka ojämlikheten i samhället. Ingen tycker så illa om den svenska modellen som Centerpartiet, som går till frontalangrepp på systemet med fria förhandlingar och starka fackföreningar som bygger jämlikhet. Man vill lagstifta om lägre lön.

Någonstans här, mina vänner, finns valet för Sverige och väljarna i valet 2018. Det handlar om jämlikhet och välfärd med vänstern eller om ökad ojämlikhet i samarbete med högern. Jag vet vad jag väljer. Jag vet vilken väg jag vill att Sverige ska gå. Det är skillnad på vänster och höger i politiken.

(Applåder)

Anf. 8 JAN BJÖRKLUND (L):

Herr talman! Det är ett fantastiskt land vi lever i. På mina resor runt om i Sverige möter jag dem som bär upp vår välfärd, vår trygghet och vår ekonomiska utveckling. Det handlar om lärarna, de som rustar våra barn med kunskap. Det handlar om hemtjänsten, de som gjorde det möjligt för min mamma att bo hemma de sista åren av sitt liv. Det handlar om sjuksköterskor, de som går till jobbet för att läka, vårda och bota de sjuka. Det handlar om personliga assistenter som gör vardagen möjlig för dem som lever med funktionsnedsättning. Det handlar om poliser och försvarets personal, de som varje dag försvarar vår trygghet. Det handlar om företagare och entreprenörer, de som satsar och riskerar för att bidra till vår ekonomiska utveckling.

Men jag möter också en annan verklighet. Jag ser en skola där resultaten återigen sjunker och där de utsatta barnen inte kan koncentrera sig på grund av stök och brist på arbetsro. Jag ser människor som tappar hoppet i de vårdköer som växer. Jag ser de som ringer 112 för att få hjälp men som kommer till en polis som inte längre mäktar med. Det är en underklass som växer mitt i högkonjunkturen, med lågutbildade invandrare som inte släpps in på vårt lands arbetsmarknad. Mitt i högkonjunkturen ökar klyftan mellan dem som är födda här och dem som har flytt hit. Människor har så mycket potential, men regeringen orkar inte göra de reformer som behövs för att ta till vara deras förmåga. De höga murarna runt arbetsmarknaden stänger människor ute. LO-borgen är som en barrikad framför svensk arbetsmarknad.

Det är bättre, herr statsminister, att få ett första jobb när man kommer hit, även om jobbet är enkelt och ersättningen något lägre, än att man går hela livet på bidrag i utanförskap. Det handlar om att barnen ska få se sina föräldrar gå till jobbet. Men för Socialdemokraterna är det viktigare att LO har makt över arbetsmarknaden än att människor har makt över sitt eget liv.

Herr talman! I veckan manade jag min äldste son att plugga ordentligt inför ett kommande prov. Vi är många föräldrar som gör det, som både visar att vi har förväntningar och uppmuntrar barnen till studier. Men det är inte så för alla, och det är för de barn som växer upp i en miljö utan studietradition eller i ett hem där föräldrarna inte kan svenska och inte förstår skolans koder och språk som det är så oerhört viktigt hur skolpolitiken utformas.

Jag är född i en sådan miljö i ett textilarbetsarbete i ett industrisamhälle. Statsministern är född och upp vuxen i en sådan miljö. Jag har liksom statsministern gjort klassresan, och jag tror att jag vet vad som krävs för att skolan ska uppmuntra till klassresor i framtiden.

Jag står här tack vare mina lärare. Det är nämligen ordning och reda, studiedisciplin och höga krav och förväntningar som skapar klassresor. De barn som växer upp i våra hem ute i Bromma, i villaförorten, i en välutbildad medelklass klarar sig nästan oavsett hur skolan är organiserad, för föräldrarna pushar. Det är för de andra barnen som det är så oerhört viktigt hur skolan är organiserad, och den gruppen växer nu kraftigt i Sverige, också till följd av invandringen av lågutbildade.

Gustav Fridolin vill säga att det är eleverna själva som ska ta ansvaret i skolan och bestämma i klassrummet, att den auktoritära lärarrollen ska brytas ned och eleverna bestämma själva. Om våra lärare hade sagt så när jag gick i skolan hade vi textilarbetsarbete gått och fikat i stället för att läsa böcker. Det är så viktigt att skolan har höga krav och förväntningar och att läraryrket tas på allvar.

Herr talman! Sverige är fantastiskt, men det kan bli ännu bättre – ett land där alla får vara med på riktigt. Men det krävs stora liberala reformer för att nu förhindra att Sverige glider isär och att vi återskapar det klass-samhälle som vi har lämnat bakom oss.

Tryggheten ska öka också i våra förorter. Poliserna måste bli fler. Män-niskor ska lyftas ut ur bidragsberoende och få friheten att försörja sig själva. Kunskapsskolan ska lyfta alla barn oavsett varifrån de kommer och oavsett vart de är på väg. Friheten ska öka, och klassresorna ska bli fler, inte färre. Det är det som är socialliberalism!

(Applåder)

Anf. 9 ANDREAS CARLSON (KD):

Herr talman! Vi närmar oss ett val där svenska folket har att välja: Ska vi ha fyra år till med de rödgrönas välfärdssvek, eller ska vi byta regering och börja upprätta välfärdslöftet?

Under Stefan Löfvens tid vid makten har välfärden försämrats på område efter område. Se bara på vad som har hänt med svensk sjukvård! När en kristdemokrat var socialminister fick nio av tio operation i tid. Nu är vi nere i ungefär 75 procent, och siffran är fallande. När Alliansen styrde kapades vårdköerna. Sedan Stefan Löfven fick makten har antalet som väntar på vård fördubblats. När ni i dag har ansvaret är det bara tre landsting som klarar vårdgarantins krav vad gäller platser i barn- och ungdomspsykiatri. När Kristdemokraterna satt i regeringen var det en majoritet av landstingen som klarade detta krav.

Stefan Löfven säger, och han sa det så sent som i sitt inledningsanförande, att han satsar på välfärden. Men verkligheten talar ett annat språk. Vissna blommor ljuger inte. Vårdköerna ljuger inte. Väntetiderna på akuten ljuger inte, och antalet sjuksköterskor som slutar ljuger inte.

Tre år med Stefan Löfven har varit tre år av försämringar, och detta har skett mitt i en högkonjunktur. Förutsättningarna finns, men ledarskapet saknas. Det hade inte behövt vara så här; det är ett resultat av de rödgrönas politik.

I vår budget föreslår vi riksdagen att satsa 27 ½ miljard mer på vård och omsorg än vad regeringen gör. Vi kan föreslå detta eftersom vi inte erbjuder allt till alla. Det handlar om att prioritera.

Vi väljer bort pengaregn över storfacken, bidrag till byggbolagen och subventionerade elcykelinköp. I vår budget får vården och omsorgen stå främst. Vi skickar pengarna raka vägen till sjukhusgolvet, till klassrummet och till äldreboendet utan att passera kommunalrådet och utan att något mellanliggande led ska kunna plocka ut en del till sitt eget favoritprojekt.

Vi vet ju hur det fungerar när Socialdemokraterna är med och bestämmer i kommunerna: hotellbyggen i Göteborg, exklusivt badhus i Linköping och i Jönköping en arena som gör att kommunen inte kommer att ha råd med investeringar i äldreboenden. Pengar som ska gå till välfärden slösas bort när Socialdemokraterna är med och bestämmer.

Herr talman! Kristdemokraterna prioriterar det som är kärnan i den svenska välfärden, det som bara måste fungera eftersom det kan handla om liv eller död.

Jag tänker på kvinnan i Helsingborg som orolig hörde av sig till förlossningen för att fostret hon bar på inte längre tycktes röra sig. Verksamheten var så belastad att de inte ens klarade av att ta emot henne. Hon fick gå längs korridorerna till en annan del av sjukhuset för att få göra ett ultraljud. Trots att resultatet inte var lugnande blev hon inte inlagd utan skickades hem att vänta. När hon väl fick komma tillbaka, efter fyra dagar fyllda av oro, konstaterade läkarna att barnet inte längre levde.

Inspektionen för vård och omsorg konstaterar att ”de organisatoriska förutsättningarna för ett optimalt omhändertagande av patienten inte förelåg vid händelsestillfället”. Detta är byråkratsvenska för att Skånes sjukvård den dagen hade havererat. Personalen hade larmat om problemen och gjort vad de kunnat, men systemet fungerade inte. Det är ett systemfel och ett välfärdssvek, herr talman.

Ett välfärdssvek är det också mot alla dem som får sin personliga assistans indragen i regeringens intensiva kostnadsjakt inom LSS. Det handlar om drygt två personer om dagen. Kristdemokraterna vill återupprätta LSS till den frihetsreform det en gång var, och vi avsätter 3,3 miljarder mer än regeringen till detta i vår budget.

Herr talman! Det är skillnad när Kristdemokraterna styr och när Socialdemokraterna styr. Det märks i prioriteringar, det märks i utfall och det märks i vad man anser vara det allra, allra viktigaste.

För Kristdemokraterna står ett återupprättat välfärdslofte först. Det vill vi göra tillsammans med våra allianskamrater, och därför, herr talman, är det dags för en ny regering!

(Applåder)

Anf. 10 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Det är ingen tvekan om att Sverige har sin beskärda del av utmaningar. Nu har vi lagt om och bytt riktning på svensk politik under tre år på punkt efter punkt. Vi har prioriterat välfärden framför stora skattesänkningar. Vi har lagt om den flyktingpolitik som var ohållbar och som grundades under den borgerliga regeringen. Vi betalar av på statsskulden, som nu är den lägsta sedan 1977. Fler jobbar, och färre än på många, många år är nu beroende av våra gemensamma försäkringssystem.

Så ser facit ut.

Vi har vänt det stora underskott som ni lämnade efter er, och i år är överskottet 80 miljarder kronor. Dessa resurser behövs, för vi har så många utmaningar framför oss. I sjukvården ska köerna kortas, i äldreomsorgen ska fler anställas och i skolan ska varje elev få möjlighet att lära sig mer.

Allt detta är ett recept för trygghet. Håller vi nu i detta och ser till att prioritera rätt, ja, då ligger också de stora stegens tid framför oss. Vi kan på allvar bygga upp välfärden i Sverige igen.

Låt nu inte borgerligheten förstöra ekonomin igen. Men så tittar man på deras budgetar, och de är där igen. De har också redovisat sina budgetar, och de har granskats.

De enkla frågorna är: Hur ska 100 miljarder kronor i skattesänkningar förbättra välfärden? Hur ska skolan bli bättre med nedskärningar? Hur blir det tryggare för äldre när kommuner och landsting får mindre resurser?

Alla vet svaret: Det går inte ihop.

Den politiken prövades inte bara under era senaste åtta år i regeringen utan också därutöver i många år. Den politiken ökade orättvisorna, urholkade statsfinanserna, gjorde att arbetslösheten växte och att välfärden utarmades. Det är ett recept för otrygghet. Bevare vårt land från det!

(Applåder)

Anf. 11 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Mycket få människor tror på denna rollfördelning i svensk politik. Sittande regering säger att allt är fantastiskt och att det är regeringens förtjänst. Sittande opposition säger att allt är elände och att det är regeringens fel. Sittande regering säger att allt var dåligt förr när de andra regerade. Det är en raspig skiva, och få människor tror på den.

Däremot tror jag att många bekymrar sig över vad som händer i svensk ekonomi de kommande åren. ”Löfven spelar svensk roulette – fungerar det inte är det slut”, kunde man läsa i Svenska Dagbladet häromdagen.

Konjunkturinstitutet säger: Den av regeringen föreslagna budgeten för 2018 är kraftigt underfinansierad. Det offentligfinansiella sparandet blir lägre än vad som är förenligt med överskotts målet. Bara en liten del av åtgärderna om 40 miljarder kan ses som strukturellt betydelsefulla. Man måste strama åt 2019.

Vad är det regeringen vet som inga ekonomer och expertmyndigheter tror på?

(Applåder)

Anf. 12 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Att använda Svenska Dagbladet som sanningsvittne i den här diskussionen är kanske lite vågat.

(Applåder)

Ulf Kristersson satt i en regering som såg till att det blev kraftiga underskott. Det var dem vi tog över. Det var inte bara under dessa åtta år. Verkligheten är er värsta fiende, Kristersson. Ni har haft regeringsmakten i sammanlagt 17 år i tre olika perioder sedan mitten av 70-talet. Vid alla dessa tillfällen lämnade ni regeringsmakten med stort budgetunderskott och högre arbetslöshet. Är det någonting som är vetenskapligt bevisat är det er brist på kunskap att hantera de offentliga finanserna. Det är därför vi inte ska dit igen.

Nu har vi vänt denna situation en tredje gång. Nu är vi där igen med ett stort överskott. Vi säger att överskottet ska användas så att alla kan ta del av det. Vi betalar av på statsskulden med den ena halvan av överskottet, och den andra halvan satsar vi på välfärden.

Hur tror ni att 100 miljarder i skattesänkningar ska stärka välfärden?
(Applåder)

Anf. 13 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Jag tycker att statsministern argumenterar på ett oseriöst sätt.

(Applåder)

Alla människor som har följt svensk ekonomi och politik de senaste decennierna vet att vi hade att hantera den största lågkonjunkturen sedan 30-talet. Alla vet att under en sådan lågkonjunktur gör man allt man kan för att stötta ekonomin. Alla vet att Sverige klarade sin ekonomi bättre än många andra länder gjorde.

Att ni nu kan spendera alla pengar i högkonjunktur beror på att andra regeringar före er valde att inte spendera alla pengar i högkonjunktur utan att bygga upp resurserna som behövs.

(Applåder)

Det här måste inte vara ett ekonomiskt seminarium, men det hade varit klädsamt om statsministern kunde inta lite grundläggande ödmjukhet inför världskonjunkturer och inför de svårigheter vi har haft bakom oss och som kommer att stå framför oss igen.

(Applåder)

Anf. 14 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Det är förunderligt att en ekonom inte har bättre koll på siffrorna. Jag är en enkel svetsare, och jag kan läsa. Det stod minus 60 miljarder i er senaste budget. Ulf Kristersson satt i den regeringen, och du valde att sänka skatterna på lånade pengar. Ni lånade. Det var ingen lågkonjunktur 2014.

Det låter alltid som att borgarna har otur. Ni har vid tre tillfällen haft regeringsmakten – 17 år. Ska ni gå ut i valrörelsen och säga att ni hade otur tre gånger i sammanlagt 17 år? ”Rösta på oss!”

Följaktligen har vi tur varje gång – tre gånger av tre möjliga – som ordnar upp det och får till ett överskott. Gå ut till väljarna och säg: Rösta på dem som har tur.

Nu är det inte fråga om tur eller otur, utan det är fråga om skillnad på politik. Socialdemokrati står för ordning och reda i de offentliga finanserna. Vi gör så därför att vi vet att det är det bästa för jobben på sikt och det bästa för välfärden på sikt. Där kommer vi att stå.

(Applåder)

Anf. 15 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Vissa har otur när de regerar, och andra har otur när de tänker. Så kan det vara ibland.

Den 7 april i år inträffade något fruktansvärt i Stockholm. En man, illegal invandrare, stjal en lastbil, plöjer ned och mördar och skadar ett stort antal människor på Drottninggatan i Stockholm.

Denna illegala invandrare var flaggad hos Säpo. Han skulle utvisas, men han hade avvikit och vi visste inte var han var.

Herr talman! Vad har statsministern egentligen dragit för lärdomar av dådet på Drottninggatan?

Prot. 2017/18:15

11 oktober

Partiledardebatt

Anf. 16 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Dådet på Drottninggatan var naturligtvis en fruktansvärd händelse. Det är ett trauma för ett land som råkar ut för något sådant, som dessvärre också andra länder råkar ut för.

Det är därför vi måste se till att ha ordning också i migrationspolitiken. Det är därför vi lade om flyktingpolitiken eftersom det måste bli ordning på den.

Men det går inte att dra ett likhetstecken mellan flyktingar och terrorism per se, som Sverigedemokraterna gärna vill göra. Jo! Dessutom har någon – om det nu är en gruppleddare eller en partisekreterare; alla skriver lite konstiga inlägg på Twitter – lagt ut ett foto på ungdomar som har giltigt uppehållstillstånd och jämfällt dem med terrorister. Det är så ni behandlar dem.

Dessa frågor måste behandlas på ett helt annat sätt. Det är därför polisen ska ha mer resurser, det är därför Säpo behöver mer resurser, det är därför som samarbetet mellan myndigheterna måste bli starkare och bättre så att dessa personer kan identifieras och tas bort och det är därför det måste finnas fler förvarsplatser för dem som ska ut ur landet.

(Applåder)

Anf. 17 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Förra året sa regeringen att man avser att utvisa 80 000 personer som inte ska vara här. Den senaste siffran jag såg var att man har lyckats få iväg ungefär 6 000. Det är inklusive dem som har avrest frivilligt. Det är en modest siffra.

Illegala invandrare demonstrerar öppet på gator och torg i Sverige utan att myndigheter gör annat än att titta på. Det är beklämmande.

Illegala invandrare i Sverige har tillgång till stora delar av välfärdssystemen. Jag menar att det är incitament för människor att avvika och stanna kvar.

Kan Stefan Löfven svara på hur många människor som finns i Sverige som är illegala och som har avvikit? Kan Stefan Löfven svara på vilka de är, var de är och vilka deras syften är? Herr talman! Jag tror inte att han kan svara på frågorna, men jag ska ge honom en chans.

(Applåder)

Anf. 18 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Jag är förvånad att Jimmie Åkesson inte frågar efter personnummer och kragnummer också när han ändå är igång.

Det är en oseriös debatt. Vi måste se till att ha ordning och reda i migrationspolitiken. De som kommer hit och söker asyl får endera nej eller ja. Får de nej ska de lämna landet. Får de ja ska de få bästa möjliga inträde i landet.

Vi har sett till att antalet människor som har lämnat Sverige har ökat rejält. Jo, så är det. Vad man än säger står Jimmie Åkesson alltid och skakar på huvudet. Så är det.

Det är inte heller så att alla som finns här i landet har full tillgång till välfärden. Det stämmer inte. Om du inte har rätt att vara här har du rätt till vård som inte kan anstå. Det är rimligt.

Detta måste hanteras med både ordning och reda i migrationspolitiken. De som faktiskt är här ska också komma in i samhället. Där gör Sverigedemokraterna precis tvärtom. Ni tar bort möjligheter för människor att integreras i det svenska samhället. Ni vill inte det.

Vad blir det då? Jo, då blir det ett skuggsamhälle med stora klyftor. Sverigedemokraterna pratar om en sak och gör något helt annat.

(Applåder)

Anf. 19 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Regeringen sviker dem som i dag står utanför arbetsmarknaden, dem som saknar jobb, dem som inte vill något annat än att vara med och bidra. De riktiga förlorarna på Socialdemokraternas budget och politik är de som tillhör en utsatt grupp på arbetsmarknaden. Det är arbetslösa, utrikes födda, långtidsarbetslösa och människor med funktionsnedsättning. Snart tillhör nästan 80 procent av de arbetslösa dessa särskilt utsatta grupper.

Men dessa vill Stefan Löfven inte tala om, för han saknar svar. Trots brinnande högkonjunktur och trots att vi nu måste genomföra reformer på arbetsmarknaden är det kliniskt rent i regeringens budget på förslag som öppnar jobbdörren för fler och ser till att fler får gå från utsatthet och in i arbete. Det är därför Stefan Löfvens budget klyver Sverige.

Jag vill därför fråga statsministern: Vad hände med att stå upp för de allra svagaste och de mest utsatta? Varför visar statsministern inte riktig solidaritet?

(Applåder)

Anf. 20 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Jag tillhör dem som inte förväxlar solidaritet med soliditet.

Jobbpolitik är så mycket mer. Jobbpolitik är att ha ordning på de offentliga finanserna. Jobbpolitik är investeringar i bostäder och infrastruktur. Jobbpolitik är utbildning. Jobbpolitik är att vi säger: Låt egenföretagarna få sänkt arbetsgivaravgift när de anställer sin första medarbetare. Då riktar vi oss dit där det faktiskt gör skillnad.

På den borgerliga regeringens tid prövade man exempelvis ungdomsarbetsgivaravgift. Det skulle ge lägre ungdomsarbetslöshet. Resultatet blev en högre ungdomsarbetslöshet. Det kostade 110 miljarder kronor. Det var slöseri med pengar.

Vi ska fokusera på dem som behöver. De ska ha möjlighet till utbildning. Det finns jobb som inte kräver så höga kvalifikationer, men man ska ha en lön som det går att leva på. Man ska inte behöva svälta. Där går skiljelinjen.

(Applåder)

Anf. 21 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! De halverade arbetsgivaravgifterna skapade tiotusentals jobb för unga människor.

På tal om ineffektiv arbetsmarknadspolitik, låt oss snacka om traineejobben. Flaggskeppet för Socialdemokraterna i valrörelsen har kraschlandat. Det är fler som har varit i rymden än som har fått ett traineejobb, Stefan Löfven, så kom inte och prata med mig om effektfulla förslag.

(Applåder)

Ska vi få in fler av de särskilt utsatta på arbetsmarknaden måste vi sänka trösklarna. Ett av förslagen handlar om Alliansens inträdesjobb. Vi vill gärna att parterna kommer överens. Vi vill att de kommer överens om lägre ingångslöner så att man får en första chans att lära på jobbet.

Om parterna kommer överens om betydligt lägre ingångslöner och staten sänker arbetsgivaravgifter och skatt på dessa jobb, kan Stefan Löfven då tänka sig att stödja detta? Ja eller nej.

Anf. 22 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Under er regeringstid hade vi så hög ungdomsarbetslöshet att vi fick stöd från EU. Det händer inte ofta, men det hände under er regeringsperiod.

Vi sa att de gymnasieutbildade ungdomarna måste in i jobb, så vi skapade traineejobb. Men under vår regeringsperiod har de kommit in i jobb ändå. Då är ni sura. Jag är glad, för de kom ju in i jobb. Då behövs inte traineejobben, så då gör vi något annat i stället. Det är så pragmatisk politik ska skötas.

Det är parterna som ska sköta lönebildningen, inte Annie Lööf och Jan Björklund med flera. Kommer parterna överens om sätt att få in dessa människor på arbetsmarknaden så att de också kan anpassa sig till svensk arbetsmarknad, fine, då ska vi se till att göra upp med parterna hur vi ska stödja detta.

(Applåder)

Anf. 23 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman och statsminister Löfven! Skydd vid sjukdom är en central del av en välfärdsstat. Många sjuka drog en lättnadens suck när den förra regeringen fick gå och tänkte att nu ska det väl ändå vara slut på jakten på de sjuka.

En del gott har gjorts, i samarbete med oss bland annat. Stupstocken är borta, och ersättningsnivåer har höjts. Men både du och jag får brev av förtvivlade människor som vittnar om att de trots sjukdom nekas sjukpenning från Försäkringskassan. Det är människor som inte på något sätt blir friskare av att också tappa sin ekonomiska trygghet i den situation de är.

En orsak till detta är sannolikt instruktionen till Försäkringskassan om att hålla nere sjuktalet. Men de ska hållas nere genom att människor blir friskare och arbetsmiljön bättre, inte genom en instruktion som sätter press på att underkänna fler som vill ha sjukpenning.

Är statsministern beredd att ändra instruktionen till Försäkringskassan i denna del?

Anf. 24 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Jonas Sjöstedt tar upp ett viktigt ämne. Det handlar om att inte falla mellan stolarna.

Vi ska givetvis arbeta strukturerat och konsekvent för att få ned sjukta-
len. Ingen, inte den sjuke heller, blir glad av att någon är kvar i sjukdom
under lång tid. Därför ska vi givetvis hitta vägar tillbaka. Vi jobbar med
hälso- och sjukvården, arbetsgivarna och enskilda för att se vad vi kan göra
tillsammans för få ned sjukta-
len.

Detta ska inte ske på ett sådant sätt att inget av ersättningssystemen tar
hand om den enskilde. Därför håller ansvarigt statsråd på att se över denna
ordning, för så ska det inte vara. Är man inte tillräckligt sjuk för att få
sjukpenning ska man ha försörjning från något annat håll. Det är inte me-
ningen att man ska falla mellan stolarna. Detta håller vi nu på att se över.
Vi får återkomma när vi har gjort denna översyn.

Anf. 25 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Att göra en översyn av hur det fungerar med intygen och
hur de hanteras av Försäkringskassan är nödvändigt och bra men sannolikt
otillräckligt. Denna översyn är för snäv, som jag bedömer det i alla fall.

Det handlar också om själva uppdraget till Försäkringskassan. Ja, sjuk-
ta-
len ska ned, men de ska ned för att människor faktiskt blir friskare, inte
för att de får intygen underkända. Jag tycker att vi får tydliga budskap från
enskilda och från människor som arbetar i sjukvården om att dagens ord-
ning behandlar många illa. Man upplever en stor rättsosäkerhet.

Jag är lite besviken på svaret. Det måste finnas en tydlig vilja att för-
ändra detta till det bättre, inte bara säga: Vi utreder det och ser var vi ham-
nar.

Anf. 26 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Jag säger det en gång till: Det är inte meningen att vi ska
ha ersättningssystem där man ramlar mellan stolarna. Men vi måste se vad
det beror på och vad som i så fall ska åtgärdas. Våra försäkringssystem ska
fungera, och man ska vara i rätt försäkringssystem.

Samtidigt måste vi behålla fokus på att den som är sjuk kommer till-
baka snabbare. Vad behövs det mer för rehabiliteringsåtgärder? Vad kan
Försäkringskassan göra mer? Vad kan sjukvården göra mer? Vad kan par-
terna göra mer? Hur kan parternas avtal göra rehabiliteringen bättre och
snabbare så att man snabbare kommer tillbaka i jobb och kan vara en fri
människa igen?

Det är inriktningen, men vi ska inte ramla mellan försäkringssystemen.
(Applåder)

Anf. 27 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Herr talman! Är Sveriges barnmorskor höginkomsttagare? Enligt re-
geringen är det så. Huvuddelen av Sveriges barnmorskor beskattas nu som
om de är höginkomsttagare.

Tanken med skattesystemet är att de flesta av oss betalar 30 procent i
skatt medan höginkomsttagare ska betala 50 procent i skatt. Men eftersom
regeringen vill ha in mer och mer skattepengar varje år för att ha råd med
alla bidrag och subventioner måste man räkna fler och fler människor som
höginkomsttagare år för år.

Nu beskattas alltså huvuddelen av Sveriges barnmorskor som höginkomsttagare. Specialistsjuksköterskorna beskattas som höginkomsttagare. Förstelärare och gymnasielärare beskattas som höginkomsttagare.

Dessa yrken har ett par saker gemensamt. De är kvinnodominerade akademikeryrken, och de sitter inte med vid bordet när LO:s styrelse sammanträder.

Stefan Löfven! Det måste löna sig att utbilda sig i Sverige, även i yrken där kvinnor dominerar.

(Applåder)

Anf. 28 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Det är rätt vågat av Jan Björklund att tala om jämställdhet. Han har lagt fram en budget där nästan 80 procent går till män och 20 procent till kvinnor, där de fyra fem tiondelar som har det sämst får det sämre och den rikaste tiondelen får mest. Och så står Jan Björklund och talar om jämställdhet och klyftor.

Det är problem med klyftor, men då kan man inte lägga fram en sådan budget. För borgerligheten verkar det absolut viktigaste vara att sänka skatterna. Ni har 100 miljarder i skattesänkningar tillsammans. Hur tror Jan Björklund att det hjälper förlossningsvården att ta bort 100 miljarder i skatter? Det blir naturligtvis mindre till den.

Jag tror att de barnmorskor vi pratar om ser att om det är en skatt så gör den nytta i hälso- och sjukvården. Så tänker vi.

(Applåder)

Anf. 29 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Herr talman! Som alla hörde berörde Stefan Löfven inte svaret på den fråga som jag ställde.

Stefan Löfven! Vi har brist på specialistsjuksköterskor. Jag hörde att du sa detta för en stund sedan. En av orsakerna till att vi har brist på specialistsjuksköterskor, barnmorskor och gymnasielärare i Sverige är att de tjänar för lite och beskattas för hårt.

Huvudproblemet är att det inte lönar sig att utbilda sig i Sverige. Detta går framför allt ut över de jobb som finns i offentlig sektor, för där är det politiker som sätter löner. Under efterkrigstiden har det i huvudsak varit socialdemokrater. Man vågar aldrig höja lönerna för akademiker, utan det är ständigt LO:s grupper som belönas.

Hamnarbetarna i Göteborg har 49 000 kronor i månaden. Där finns inga utbildningskrav att tala om när det gäller gymnasieexamen och annat. De strejkar mer än någon annan grupp, och regeringen vågar inte ta i det. Samtidigt straffbeskattar man gymnasielärare och barnmorskor som tjänar väsentligt lägre i samma stad. Stefan Löfven! Det måste löna sig mer för kvinnor att utbilda sig än för män att strejka.

(Applåder)

Anf. 30 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Det är därför vi tillför pengar till välfärden. Det är slut på de stora ofinansierade skattesänkningarna, som både såg till att statsfinanserna urholkades och bidrog till mindre pengar till välfärden. Det går inte ihop. Alla problem som vi talar om här i dag, om det så gäller poliser,

sjuksköterskor eller skolor, löses inte med stora skattesänkningar utan genom att vi investerar tillsammans.

Nu utbildar vi fler, inte minst specialistsjuksköterskor och barnmorskor. Vi gör det bland annat på det sättet att de som nu är sjuksköterskor får behålla sin lön för att utbilda sig till specialistsjuksköterskor. Det är investeringar i utbildning som är lösningen på denna fråga.

Man kan ha olika synpunkter på marginalskatter hit och dit, men jag konstaterar att Liberalernas budget är den mest orättvisa budget som har lagts fram i år och kanske på många år. Varför ska den rikaste tiondelen ha så mycket mer och de som har det sämst mindre? Det är en politik som jag aldrig kommer att stå upp för – det kan jag lova. Den får Björklund fortsätta att strida för, för här blir det inga framgångar.

(Applåder)

Anf. 31 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! Kapa vårdköer eller skapa vårdköer – skillnaden är ett S, Stefan Löfven.

(Applåder)

Du säger att du vill korta vårdköerna, men du berättar inte att det är din regering som med kirurgisk precision har sett till att vårdköerna ökar. När ni tog bort kömiljarden minskade antalet landsting som klarade av kraven på vårdköerna från 16 till 6 landsting direkt. I dag har vårdköerna fördubblats, väntetiderna på akuten skjuter i höjden och sjuksköterskor slutar i ökad utsträckning.

Svensk sjukvård är i kris, och regeringen saknar svar på hur denna kris ska vändas. Vi kristdemokrater har svar. Vi satsar 27 ½ miljarder mer än regeringen på vård och omsorg, och vi lägger pengarna på strukturellt viktiga reformer som kan vända utvecklingen i svensk sjukvård.

(Applåder)

Anf. 32 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Den minnesgode kommer ihåg att vårdköerna började vända uppåt under er regeringstid, Andreas Carlson. Jag tror att till och med Moderaterna har sagt att kömiljarden har spelat ut sin roll. Det är era vänner på den borgerliga kanten.

Läkarförbundet har sagt att utformningen av kömiljarden är fel. Det blir inte per automatik den som behöver vården först som får vård, utan det blir en annan prioritering där man sätter ett rakt ackord. Det var vi tvungna att göra något åt, och när vi gör det måste vi föra till resurser till välfärden.

Ni har samma problem i Kristdemokraterna. När ni satt i regeringen skar ni bort. Om man tar bort 140 miljarder kronor i skatteintäkter blir det mindre till välfärden. Om man ska försöka sig på något annat får man stora hål i statens finanser. Det var detta ni lämnade efter er. Det har vi tagit hand om nu. Nu ser vi till att vi har stabilitet och förutsättningar, och den utvecklingen tänker vi fortsätta med.

(Applåder)

Anf. 33 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! Jag tror att de som följer denna debatt är mer intresserade av att höra hur vi ska vända krisen i svensk sjukvård och lösa problemen framöver.

Det är tröttsamt att höra statsministerns inövade talepunkter från Sveavägen 68 – att skattesänkningar och satsningar på välfärden inte går ihop. Vår budget bevisar motsatsen. Vi sänker skatten för barnfamiljer, pensionärer och dem som står långt ifrån arbetsmarknaden, men vi satsar 27 ½ miljarder mer på vården och omsorgen än vad regeringen gör. Vi lägger pengarna på strukturellt riktiga reformer.

Vi vill att staten tar över huvudansvaret för vården, vi vill öka tillgängligheten till vårdcentraler, vi har en prestationsbaserad ersättning för att få fram fler vårdplatser, vi satsar mer på psykiatri och elevhälsan och vi återinför patientansvarig läkare.

Stefan Löfven! Nu har du en minut på dig att svara. Vad ska ni göra för att ta ansvar för det välfärdssvek ni står för – att ni har skapat vårdköer? (Applåder)

Anf. 34 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! KD ska göra det, det och det, och sedan ska man tillsammans med sina borgerliga kollegor sänka skatten med 100 miljarder. Den ekvationen går inte ihop.

Vi har generella bidrag till landstingen – mer än vad de har fått på många år. Vi har en specifik satsning för patienterna där vi ska korta vårdköerna och förstärka vårdgarantin så att de kan komma snabbare till vård. Vi vill ha mer vård nära patienten och en satsning på vårdcentralerna. Vi har ungefär 1 000 vårdcentraler runt om i landet och kanske 80–90 sjukhus – mer vård nära patienten. Vi har en rejäl satsning på de anställda så att man kan anställa fler, förbättra villkor, höja löner eller vad man nu vill göra – kanske nya arbetsmetoder. Vi har en specifik satsning på cancer vården så att cancerpatienter kan få vård snabbare. Vi har en specifik satsning på förlossningsvården så att kvinnor ska veta att förlossningen fungerar och att de inte behöver vara oroliga när de ska föda barn.

På punkt efter punkt lägger vi fram förslag, och det gör vi därför att vi har råd och ordning och reda i statsfinanserna. (Applåder)

Anf. 35 ULF KRISTERSSON (M):

Herr talman! Jag tror att det är med stigande oro som allt fler ifrågasätter det som svenskar under årtionden har tagit för givet: att polisen kommer när man ringer och att man får vård när man behöver det. Jag tror också att ingen uppgift just nu är så akut som den att krossa de brottssyndikat och gangstergäng som terroriserar förorter och infiltrerar tonårgäng.

Om inte statens kärnfunktioner är starka kommer resten av samhället att bli svagt. Man löser inte allt med fler och välutrustade poliser, med skärpta straff för brott mot ambulanser och akutmottagningar eller ens med nya övervakningskameror, men det är uppenbart att just nu behövs just detta. Regeringen leder inte detta arbete heller.

Herr talman! Under Alliansens år halverades vårdköerna. Under denna regering har köerna fördubblats. Detta urholkar medborgarnas grundläggande tilltro till politikens förmåga att prioritera.

Men vår tids ödesfråga handlar om integration och utanförskap. Närmare 800 000 personer lever, trots de goda tiderna, på bidrag i stället för på eget arbete, och det tar nio år innan ens hälften av de nyanlända har något arbete eller någon inkomst. Denna utveckling måste brytas.

Det ska alltid löna sig bättre att arbeta än att leva på bidrag, och då behövs både lägre skatt på låga inkomster och ett bidragstak som begränsar de bidrag som annars blir högre än lönen.

Herr talman! Problemen är svåra, men tiderna är goda. Det är nu Sverige har resurser att lösa de problem vi har, men då måste man se problemen, erkänna dem och tala klartext om dem, inte mumla om investeringar och samhällsbyggen och säga ”den svenska modellen” varenda gång man vill slippa göra svåra saker. Man måste prioritera och fokusera. Det är därför man regerar. Om man inte klarar denna uppgift ska man helt enkelt avstå ifrån den.

(Applåder)

Anf. 36 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Apropå att regera, efter många märkliga utspel från Moderaterna om samarbete med Sverigedemokraterna, tror jag att det var en hel del väljare som kanske hade lite positiva förväntningar på ett nytt ledarskap hos Moderaterna. Men jag tror att det är många som har blivit besvikna redan nu. Den förra moderatledaren talade om samarbete och samverkan med Sverigedemokraterna. Den nye moderatledaren säger direkt att han vill ta makten med hjälp av Sverigedemokraterna.

En regering som vill bygga ett Sverige starkt kan inte ta stöd av ett främlingsfientligt parti. Hur tror Ulf Kristersson att Sverige skulle påverkas av en borgerlig regering som är beroende av Åkessons och Sverigedemokraternas nycker? Hur skulle kampen mot antisemitismen påverkas av ett parti med nazistiska rötter? Hur påverkas svensk säkerhetspolitik av ett parti som har en sådan grumlig syn på Ryssland?

(Applåder)

Anf. 37 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Statsministern talar igen mot bättre vetande. Jag har sagt otroligt många gånger att Moderaterna samtalar, samarbetar och kompromissar med värderingsvänner i Alliansen. Vi står för vår egen politik fullt ut. Om andra röstar på vår politik har vi inga problem med det.

När Socialdemokraterna lägger fram förslag som stoppar utlänningar från att komma in till Sverige för att arbeta får vem som helst rösta på den politiken om de vill. När Socialdemokraterna ogenerat söker stöd för saker och ting som bara Sverigedemokraterna skulle kunna rösta på står det er fritt.

Vi driver vår politik ända in i kaklet, för det är vi skyldiga våra väljare. Det skulle chockera mig om statsministern hade en annan uppfattning om Socialdemokraternas roll i svensk politik. Att kasta ur sig anklagelser som han vet inte fäster på de värderingar som vi har tycker jag faktiskt är ovärdigt.

(Applåder)

Anf. 38 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Man måste faktiskt bestämma sig. Vad är det man vill göra? Vad är man beredd att göra? Jag har sagt att jag aldrig kommer att göra mig beroende av Sverigedemokraterna i den svenska riksdagen. Jag vill bryta den skadliga blockpolitiken och i så fall också naturligtvis samarbeta över blockgränserna. Det är det som är lösningen här.

Men det som du faktiskt föreslår här och är inriktad på, Ulf Kristersson, kräver stöd från ett parti med nazistiska rötter, med oseriösa budgetar som riskerar de svenska hushållens räntor och bolån och vars partiledare – Jimmie Åkesson – inte tvekar att använda denna riksdag som sin egen lekstuga och skicka ett sms till sina företrädare och säga: Give them hell!

Ni har testat detta i Gävle och i Hässleholm. I Gävle har Sverigedemokraterna nu röstat bort er budget, så nu sitter ni där med en S-budget. I Hässleholm är det rent kaos. Är det så du ska ha det också i Sveriges riksdag, Ulf Kristersson?

(Applåder)

Anf. 39 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Att låta Sverigedemokraterna ha vetorätt på en budget i Sveriges riksdag vore lika oseriöst som att låta Vänsterpartiet ha vetorätt på en budget i Sveriges riksdag.

(Applåder)

Det skulle jag aldrig tillåta dem. Jag skulle aldrig acceptera en politik som gör att man är omöjlig att samarbeta med över blockgränserna.

När statsministern talar om politik över blockgränserna betyder det i klartext att hur små Socialdemokraterna än är ska Socialdemokraterna alltid inneha regeringsmakten. Det är inte min uppfattning om svensk politik.

(Applåder)

Anf. 40 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Jag hade nästan hellre tagit replik på statsministern, men det får jag inte.

Jag får väl också, som det svarta fåret i sammanhanget, hälsa Ulf Kristersson välkommen i partiledarkretsen. Jag tror att det är ett välkommet tillskott.

Jag tycker att Ulf Kristerssons anförande är det första som är förhållandevis nyktert i synen på inte minst migrationspolitiken. Ulf Kristersson talar om att migrationen inte är svart eller vit. Jag delar den uppfattningen. Han talar också om att vi behöver ha ansvar i migrationspolitiken.

Hur många illegala invandrare som vi har i Sverige i dag vet ingen. Det talas om allt mellan 20 000 och 100 000. Den regering som Ulf Kristersson ingick i under den förra mandatperioden gav illegala invandrare tillgång till välfärden.

Då är min fråga: Hur kan man å ena sidan säga att illegala invandrare ska ut ur landet, och å andra sidan ge dem incitament att stanna kvar i form av välfärdstjänster? Jag får inte detta att gå ihop.

Anf. 41 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Jag tackar för välkommandet.

Jag tycker att det finns några fundamentala saker som man måste försöka ha i huvudet när man diskuterar Sveriges relation till omvärlden och

Sveriges relation till migration. Det ena är att öppenheten i sig är så värdefull, att Sverige måste inse att vi har byggt hela vårt välstånd på internationellt samarbete och internationell konkurrens och öppenhet. Detta tror jag att vi sällan förstår fullt ut.

Jag tror att man på allvar måste förstå vikten av ett Sverige som är intresserat av omvärlden och som välkomnar omvärlden till Sverige och därför sätter upp ett antal grundläggande regler: Välkommen hit och försörj dig själv! Välkommen hit och bygg vårt välstånd och ditt eget!

Man kan inte misstänkliggöra människor så fort de kommer från ett annat land. Man kan inte alltid se alla problem hos den andre och inga problem hos oss själva.

Detta tycker jag är den fundamentala felsyn som ni så ofta landar i, Jimmie Åkesson.

(Applåder)

Anf. 42 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Jag tycker att Ulf Kristersson, som har utlovat mer vuxenhet i politiken, gör sig skyldig till precis det som statsministern nyss gjorde, nämligen att tillskriva mig saker som jag inte står bakom.

Anledningen till att jag tog upp illegala invandrare är att jag vet att vi är överens om att illegala invandrare ska utvisas, inte minst efter att ha lyssnat på Ulf Kristerssons anförande. Men det som jag inte får ihop är varför Moderaterna fortfarande är för att illegala invandrare ska ha incitament att stanna kvar i landet i form av välfärdstjänster. Jag får inte det att gå ihop. Det är fullständigt ologiskt.

Varför är det rimligt, Ulf Kristersson, att terroristen på Drottninggatan, Rakhmat Akilov, betalar 50 kronor för tandvård medan en svensk pensionär får betala fullt pris? Varför tycker Ulf Kristersson och Moderaterna att det är rimligt?

(Applåder)

Anf. 43 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Som jag sa tror jag att man måste vara mycket kraftfullare när det gäller att se till att människor som har fått ett beslut om avvisning ska lämna landet. På samma sätt måste vi vara mycket bättre på att se till att de människor som har fått ett beslut om att de på goda grunder ska stanna i Sverige ska komma in i det svenska samhället, försörja sig själva och bli en del av vår gemenskap. Dessa saker står inte mot varandra. Båda behövs.

När man gör detta ska man samtidigt vara tydlig med att inte skicka dubbla signaler. Då kommer man till den svåra frågan: Hur ska barn påverkas av att deras vuxna föräldrar har fattat beslut som inte är i överensstämmelse med svensk lag? Jag säger inte att vi har fått en bra lösning på detta just nu, utan jag säger bara att små barn kan behöva värnas också när vuxna har fattat dåliga beslut. Jag tycker inte att detta heller är en svartvit fråga. Jag tycker att vi ska vara tydligare än vad vi är i dag med att den som har fått ett avvisningsbeslut måste lämna landet och att vi inte kompromissar om detta på det sätt som vi gör i dag.

(Applåder)

Anf. 44 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! När järnvägen mellan Hässleholm och Vittsjö invigdes 1890 kunde tågen köra i 40 kilometer i timmen på den nya banan. Men det fanns de som tyckte att det var alldeles för fort. Det kan inte vara nyttigt att åka så snabbt, sa man. Tågen fick därför bara köra i 30 kilometer i timmen.

När stambanan sedan planerades argumenterade konservativa riksdagsmän hårt emot. Det skulle bli för dyrt, sa man då om det som vi nu vet mer än något annat lade grunden för det moderna Sveriges utveckling och välstånd.

Nu är det dags igen. Ulf Kristersson vill inte satsa på järnväg. Moderaterna säger nej till nya stambanor. Man tycks fortfarande vara rädd för tåg som kör för fort. Till sin stämma har man förslag på något slags trängselskatt för tåg. För två år sedan sköt man upp helt nödvändiga satsningar på underhåll av vårt befintliga nät.

Även om detta är en gammal konservativ tradition måste jag fråga: Vad har Moderaterna egentligen emot människor som reser med tåg?

(Applåder)

Anf. 45 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Får jag först bara korrigera en sak? Vi har alltså *inte* föreslagit trängselskatt på tåg. Det påståendet blir inte mindre falskt för att det upprepas gång på gång.

Hade det bara handlat om snabbtågens fascinerande teknologi hade jag varit för dem. Hade det bara handlat om hastigheten på tågen hade jag varit för dem. Hade det bara handlat om hur fort man kan ta sig mellan Stockholm och Malmö och mellan Stockholm och Göteborg hade jag varit för dem. Men det handlar om en sak till, som ni sällan är särskilt bra på, Gustav Fridolin: några hundra miljarder kronor som ska finansieras via statsbudgeten.

Det är några hundra miljarder kronor som kan användas till andra saker som skulle kunna vara ännu viktigare just nu. Det handlar också om den lilla detaljen att alla samhällsekonomiska beräkningar visar att detta är genuint olönsamt. Jag vet att detta inte är din hemmagren, Gustav Fridolin, och jag har respekt för att man inte kan vara bäst på allt. Men man måste tänka på vad pengarna ska användas till om vi inte använder dem till investeringar vi vet är olönsamma.

(Applåder)

Anf. 46 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Det är lite magstarkt att börja tala om hemmagrenar när man nyss lämnade en regering med en budget som inte var i balans och debatterar med en minister i en regering som faktiskt lägger fram budgetar i balans. Det är på det sättet man visar vad som är en hemmagren och inte.

(Applåder)

Sedan tycker jag att den som vill ska gå och leta i riksdagsprotokollen, för det vi nyss hörde var nog nästan ordagrant hur konservativa riksdagsmän argumenterade emot de stambanor som byggdes för hundra år sedan. Man sa att det skulle bli för dyrt. Man missade att se att arbetsmarknads-

regioner växer när människor snabbt kan resa. Då får vi möjlighet till utveckling, och då får människor möjligheter att ta jobb också en bit ifrån där de bor. Företag får möjlighet att konkurrera på ett annat sätt.

Resten av världen bygger snabba tåg, men i Sverige vill Moderaterna binda oss vid att nya spår ska byggas med gammal teknik. Man vill sätta ett förbud mot att köra tågen för snabbt. Det är precis så Vittsjö- och Hässleholmsbor resonerade för över hundra år sedan, och det var gammaldags redan då.

(Applåder)

Anf. 47 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Det är inte så att varje land med 10 miljoner invånare bygger snabbtåg för några hundra miljarder kronor. Det är inte så. Det finns städer som gör det – Shanghai och Peking, till exempel. Det finns några små skillnader mellan å ena sidan Shanghai och Peking och å andra sidan Stockholm, Göteborg och Malmö. Man ska inte överdriva dem, men de finns där.

Det är uppenbart att dessa investeringar är möjliga i städer med lika många människor som Sverige har invånare totalt, eftersom de har andra förutsättningar. Jag vill att vi ska använda resurserna för att förbättra pendlingsmöjligheterna för de människor som dagligen står och väntar på tåg som inte kommer i tid. Kundmöten som inte blir av och personal som kommer för sent till sina patienter – det är där investeringarna gör störst nytta.
(Applåder)

Anf. 48 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Den moderata välfärdspolitiken domineras av privatiseringar, marknadslösningar och vinstjakt. Om man vill titta på vad som skulle hända med den svenska sjukvården om Moderaterna fick makten i Sverige bör man göra ett studiebesök i Stockholm. Här kan man se er politik i praktiken, Ulf Kristersson.

Det är många vårdcentraler i stadsdelar där hälsan är god och få där de verkligen behövs. Flaggskeppet Nya Karolinska börjar likna regalskeppet Vasa oroväckande mycket när det gäller den ekonomiska utvecklingen. BB Sophia, den första stora privata förlossningsavdelningen, valde att lägga ned eftersom den inte gjorde vinst. Stockholms förlossningsvård lider fortfarande av sviterna av den nedläggningen. På Ultragyn skar läkarna i kvinnors kroppar och fick bonus ju mer de opererade.

Lovar du, Ulf Kristersson, att ni ska fortsätta med den här misslyckade politiken i hela Sverige om olyckan är framme och ni vinner valet?

Anf. 49 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Varför kan vi inte ha en debatt som i stället handlar om det alla egentligen vet att vi tycker olika om? Det är att vi vill ha olika alternativ i välfärden, där offentliga och privata utförare tillåts göra olika saker på lite olika sätt och där den enskilde, med offentlig finansiering, själv kan bestämma. Utan att vantolka dig, Jonas Sjöstedt, tycker du i grund och botten att det offentliga ska stå för hur det går till, vem som gör det och exakt hur det görs. Där skiljer vi oss åt på riktigt.

Varken du eller jag vill ju att vare sig det offentliga eller det privata ska kunna slösa bort pengar i onödan. Varken du eller jag vill att någon

ska fara illa i vården. Du behöver inte låtsas att det är så. Du vill ha offentliga monopol och står för det, och jag vill ha valfrihet i välfärden och står för det. Jag ska ställa en fråga tillbaka. Vill du stänga privat ägda och drivna Sankt Görans sjukhus i Stockholm, Jonas Sjöstedt?
(Applåder)

Prot. 2017/18:15

11 oktober

Partiledardebatt

Anf. 50 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Det finns en tydlig orsak till att Ulf Kristersson argumenterar som han gör. Jag är inte emot att man får välja vilken vårdcentral man går till; jag tycker att det är bra. Detsamma gäller sjukhus. Det står i den svenska patientlagen, och det råder fullständig enighet om den saken. Oenigheten gäller någonting annat, nämligen frågan: Ska pengar till sjukvård gå till privata vinster i stället för till välfärd?

Ska det vara så att förlossningsavdelningar lägger ned när de inte är lönsamma? Ska det vara så att vårdcentralen kan lägga ned över en natt och på Facebook meddela patienterna: ”Sorry, ni får gå någon annanstans!”? Det är precis där oenigheten finns, Ulf Kristersson. Det är det du inte vill tala om, för inte ens dina egna väljare tycker att det är rimligt.

En av få bra sidor hos högern som jag kan se är att man brukar vara sparsam med skattebetalarnas pengar. Här finns dock er blinda fläck. Här rinner miljarderna ut till Skanska och vårdföretag, och det verkar inte bekomma er att pengar som skulle gå till sjuka människor och bättre löner för vårdpersonal går någon helt annanstans. Hur är det med ansvaret för skattebetalarnas pengar hos högerledarna nuförtiden?
(Applåder)

Anf. 51 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Vänsterpartiet är alltså inte emot valfrihet så länge valfriheten sker inom ramen för det offentliga monopolet. Det är djupt imponerande, verkligen.

Det som har hänt i modern tid i Sverige är insikten att vi förenar en unik välfärdsmodell med tanken ”till var och en efter behov, av var och en efter förmåga” – men du har själv rätten att bestämma. ”Egenmakt” kallade progressiva SSU:are detta när jag var ung, och vi har alltid kallat det ”valfrihet”. Låt människor fatta egna, vuxna beslut inom ramen för en idé där vi gemensamt står för den välfärd som behövs!

Om någon missbrukar detta – om någon kommunalpolitiker eller sjukhuschef inom det offentliga använder pengar på ett dåligt sätt – ska det stoppas. Om ett privat drivet sjukhus slösar bort pengar på ett dåligt sätt ska det också stoppas. Det är därför vi vill att kvalitet ska sitta i högsätet. Med Reepalu, som ni nu tvingar på den här stackars regeringen, gör ni allt ni kan för att stoppa kvalitet och valfrihet.
(Applåder)

Anf. 52 JIMMIE ÅKESSON (SD):

Herr talman! Jag känner mig nödgad att ta några andelar av dessa två minuter i anspråk för att bemöta Stefan Löfvens hätska, bisarra utfall i ett replikskifte med Ulf Kristersson tidigare.

Det är säkert så – jag ifrågasätter inte det – att det fanns någon eller några med nazistisk bakgrund, och säkert nazistiska åsikter, i mitt parti i

början av dess tillblivelse. Jag har aldrig ifrågasatt det. Jag vet det inte, för jag var inte med, men jag har läst att det förmodligen var så.

Sverigedemokraterna har dock aldrig inrättat något rasbiologiskt institut och ägnat oss åt statlig rasforskning. Vi har aldrig gjort oss skyldiga till tvångssterilisering av mindervärdiga raselement. Vi har aldrig gjort oss skyldiga till stämpling av ordet ”jude” i judiska flyktingars pass. Det har däremot det parti som Stefan Löfven företräder gjort sig skyldigt till.
(Applåder)

Jag tycker därför att det är lite magstarkt att använda denna retorik mot mig i varenda debatt. Har Stefan Löfven ingenting annat att komma med? Har Stefan Löfven inga som helst sakliga argument? Är du så rädd för att möta mig och mitt parti i en saklig debatt att du ständigt måste ta till dessa extremt låga och direkt fula angrepp mot oss, Stefan Löfven? Jag tycker att det är så lågt. Det anstår inte en statsminister i vårt land att ägna sig åt den typen av debatt. Det är fruktansvärt lågt, och det är pinsamt, herr talman.

(Applåder)

Jag hade tänkt ge mig in i Stefan Löfvens skryt om vad han nu gör för den svenska sjukvården, men vi får väl återkomma till det. Det finns säkert anledning att göra det så småningom.

(Applåder)

Anf. 53 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Detta var en öm få. I fråga efter fråga har Sverigedemokraterna därutöver tydligt markerat sin högerpolitik. Det rör sig om sänkta skatter, försämrade arbetsvillkor och vinster i välfärden. Sverigedemokraterna vill gärna framstå som partiet för vanligt folk, men i fråga efter fråga står man på etablissemangets sida.

Det senaste sveket riktas mot svenska löntagare. Nyligen presenterade de borgerliga ett gemensamt lönesänkingsförslag, som hyllades av Sverigedemokraterna. Enligt Hotell och Restaurang skulle detta som lägast ge en lön på 12 000–13 000 kronor i månaden.

Är det inte bättre, Jimmie Åkesson, att de som kommer hit till Sverige anpassar sig till svensk arbetsmarknad än att man gör tvärtom? Varför vill du sänka löner för vanligt folk bara för att vi tar emot flyktingar i Sverige, Jimmie Åkesson?

(Applåder)

Anf. 54 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Jag vill inte sänka löner. Jag har ingen annan uppfattning än den som Stefan Löfven har. Löner sätts inte av oss här i den svenska riksdagen, utan det sköter parterna på arbetsmarknaden. Jag tycker att detta är en fullt rimlig ordning som vi ska slå vakt om.

Statsministern påstår att vi vill sänka skatterna. Det är ett riktigt påstående – jag vill sänka skatterna. Jag vill sänka skatterna för pensionärer. Jag vill sänka skatterna för dem som tjänar minst. Jag vill sänka skatterna för små och medelstora företag, så att de kan växa och så att de kan anställa fler. Varför är det fel, Stefan Löfven, att göra den typen av skattesänkningar? Detta är fördelningspolitiskt riktiga skattesänkningar för just vanligt folk och för viktiga skapare av arbetstillfällen i vårt land.

Stefan Löfven påstår också att vi vill försämbra arbetsvillkoren, men det är tvärtom. Vi gör oerhörda satsningar, inte minst inom hälso- och sjukvården och inom omsorgen, för förbättrade arbetsvillkor, så att fler vill arbeta inom dessa otroligt viktiga yrken också i framtiden.
(Applåder)

Anf. 55 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Faktum är att Sverigedemokraterna vill sänka skatterna mest, vilket kommer att påverka den svenska välfärden. Faktum är att Sverigedemokraterna i denna kammare har röstat emot en sänkning av skatten för pensionärer. Det är ditt bidrag till pensionärerna, Jimmie Åkesson.

Ni har uttalat er mycket positivt om de borgerligas lönesänkingsförslag, och faktum är att ni ville sänka lönen för ännu fler. När er finanspolitiska talesperson yttrade sig om detta förslag sa han precis det – han ville att ännu fler grupper skulle omfattas av dessa sänkta löner.

Så här är det med Sverigedemokraterna. Ni säger att ni ska satsa på välfärden, men i budgeten tar ni bort 13 miljarder kronor från välfärden. Ni vill framstå som ett parti för vanligt folk, men ni tar, i jämförelse med vår budget, från en ensamstående sjuksköterska med två barn för att kunna sänka skatten för miljonärer.

Det är som vanligt med Sverigedemokraterna: Ni säger en sak, men ni gör en annan sak.
(Applåder)

Anf. 56 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Jag ska skicka den fördelningspolitiska profilen för vår budget till dig, Stefan Löfven, så ska du få läsa den. Jag tror att det räcker så.

Varje år som vi har suttit i riksdagen – det är sju år nu – har vi föreslagit att skatten för pensionärer ska sänkas. Stefan Löfvens parti har röstat nej till detta förslag varje gång. Varje gång har ni röstat nej till det! Det är märkligt. Det är mycket märkligt.

Jag tror att det är rimligt att vi långsiktigt ser till att få ett rättvist skattesystem i det här landet. Jag menar att det som får människor att vilja arbeta mer och som skapar incitament för arbete är att man får mer över i sin egen plånbok när man arbetar. Därför gör vi skattesänkningar för dem som tjänar minst, för pensionärer och för små och medelstora företag som skapar jobb.

Jag tycker att dessa prioriteringar är rimliga. Att statsministern inte tycker det är inte särskilt förvånande.
(Applåder)

Anf. 57 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Sverigedemokraterna vill avskaffa pappamånaderna, skära i stödet till kvinnors organisering, återinföra sambeskattning, stoppa förskolor från att arbeta mot att barn begränsas av snäva könsroller, återinföra vårdnadsbidraget samt begränsa aborträtten.

Just nu rasar en global strid om abort. Ett av Donald Trumps första beslut var att strypa bistånd till organisationer som arbetar för kvinnors rättigheter om de samtidigt upplyser om aborter. Fler kvinnor i fattiga länder kommer att tvingas till farliga, osäkra aborter. Marie Stopes beräknar

att över 21 000 fler kvinnor beräknas dö om beslutet stoppar bara deras nödvändiga information och hjälp.

Sverige prioriterar arbetet för kvinnors hälsa och rättigheter i vårt bistånd. Isabella Lövin har samlat världen för att få ihop de medel som Trumps beslut hotar.

Min fråga är: Vilken sida står SD på här? Är SD för att svenskt bistånd ska stärka kvinnors hälsa och rättigheter, inklusive rätten till säker abort, eller sluter Jimmie Åkesson upp bakom Trump även här?
(Applåder)

Anf. 58 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Vad jag vet sluter jag inte upp bakom Trump i något avseende. Jag har aldrig gjort något sådant uttalande och kommer nog aldrig att göra det heller.

Vi vill inte avskaffa pappamånaderna. Vi vill att pappamånaderna ska kunna vara hur många som helst, om papporna och mammorna själva får bestämma. Varför tycker Gustav Fridolin att han är bättre på att bestämma det än mammorna och papporna själva? Jag tror att mammorna och papporna själva kan bestämma hur många pappamånader, mammamånader eller andra månader det ska vara. Det klarar de alldeles utmärkt utan Gustav Fridolins hjälp – det är min övertygelse.

Jag är för fri abort. Däremot konstaterar jag att vi redan i dag har en begränsning i aborträtten. Det är inte tillåtet att göra abort fram till födelseögonblicket. Om det nu är så som Gustav Fridolin sa är man mest kvinnovänlig om man tillåter abort fram till födelseögonblicket. Hur kvinnovänlig är då Gustav Fridolin själv?

(Applåder)

Anf. 59 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Vi skriver 2017, och kvinnor tjänar fortfarande mindre än män. Om man ska angripa detta måste man angripa två saker. Man måste dels få mer jämställda ledningar i Sverige, också i de privata företagen, dels få ett mer jämställt uttag av föräldraförsäkringen. Varje sådant steg går Sverigedemokraterna emot.

Jimmie Åkesson svarade inte på min fråga. Ni säger ofta som du gör nu, att Sverigedemokraterna bara vill justera lite i den svenska aborträtten och bara har några förslag på förändringar. Här visar ni dock vad ni egentligen står för.

Trump's beslut slår mot kvinnors rätt till upplysning och information också i länder där abort är något ytterst begränsat. Det stoppar organisationer från att alls arbeta för rätten till säker abort i länder där detta är helt förbjudet, oavsett skäl och orsak till aborten.

Därför frågar jag: När vi samlar världen för att tillföra de medel som Trumps beslut hotar, ställer Sverigedemokraterna då upp på den prioriteringen, eller sluter ni i den här frågan upp bakom Trumps begränsningar och hot mot kvinnors hälsa och rättigheter?

Anf. 60 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Jag är inte på detaljen insatt i det som Gustav Fridolin själv företräder. Jag är heller inte på detaljen insatt i det som Trump företräder i detta avseende. Finns det bara de två alternativen? Kan det inte

finnas andra alternativ? Måste man tycka antingen som Gustav Fridolin eller som Donald Trump? Jag vet inte om jag vill leva i den världen, ärligt talat.

(Applåder)

Apropå kvinnors villkor: Hur skapar vi jämställdhet, och hur får vi ett jämnare uttag av föräldraförsäkring? Jag tror att en viktig faktor är att vi gör satsningar inom kvinnodominerade yrken, till exempel vård och omsorg.

Det är därför vi satsar miljarder på att möjliggöra rätt till heltid för fler. Om alla i offentlig sektor som vill jobba heltid skulle få möjlighet att göra detta skulle det handla om 20 000 årsarbetskrafter. Det innebär oerhört många fler händer i vården. Det tycker jag är en vettig jämställdhets- och välfärdsprioritering. Det är vår politik.

(Applåder)

Anf. 61 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Rasism är vidrigt. Så inleddes Sverigedemokraternas kampanjfilm inför valet 2014.

Jag håller med. I det Sverige som jag vill se – ett Sverige som är öppnare, tryggare och starkare – står vi upp mot rasism och främlingsfientlighet. Där markerar vi stenhårt mot hat och hot, oavsett varifrån det kommer.

Jimmie Åkesson påstår att han har infört nolltolerans mot rasism i Sverigedemokraterna. Detta är självklart välkommet och med tanke på utslutningstakten välbehövligt, men om man ska kunna ha nolltolerans mot rasism behöver begreppet betyda något.

Min fråga till Jimmie Åkesson är därför: Hur definierar du rasism?

Anf. 62 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Hur definierar jag rasism? Jag definierar inte rasism på något annat sätt än den gängse definitionen.

Problemet med rasistbegreppet är att det har urholkats. Det har devalverats under så många år, därför att så fort man har yppat kritik mot invandringspolitikerna har man kallats för rasist eller ännu värre saker. Den definitionen delar inte jag.

Rasist är man om man anser att det finns olika raser inom mänskligheten och att raserna har olika värde. Det är en definition av rasism. En vidare definition skulle också kunna vara att de mervärdiga raserna har rätt att förtrycka de mindervärdiga. Jag står inte bakom detta, och jag håller med Annie Lööf om att det är en värderingsgrund som med alla till buds stående medel ska bekämpas.

(Applåder)

Anf. 63 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Ändå kommer uttalanden från högt uppsatta sverigedemokrater, till och med i partiledningen, som kategoriserar och definierar människor utifrån hudfärg, kultur eller religion.

I förra veckan lade SD:s gruppledare upp en bild på Facebook där ungdomar förutsattes vara här i Sverige illegalt och vara potentiella terrorister. Det är svårt att göra någon annan tolkning än att Mattias Karlsson gjorde den bedömningen enbart utifrån sin uppfattning om ungdomars etnicitet.

Samme Karlsson har i Aktuellt uttryckt att flyktingar är ”tiotusentals potentiella sexualförbrytare och terrorister utan id-handlingar”. SD:s partisekreterare, Åkessons närmaste hand, jämför religionen islam med en trojansk häst i krig mot västvärlden. Er representant i talmanskollegiet tvivlar på att judar och samer kan vara svenskar.

Är de uppräknade exemplen på uttalanden av Jimmie Åkessons yttersta partiledning rasism?
(Applåder)

Anf. 64 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Nej, det är inte rasism. Det finns ingenting i det som Annie Lööf nu räknade upp, med viss modifierad sanning ska sägas – man får ju sätta saker i sitt sammanhang – som har något med rasism att göra. Det borde Annie Lööf veta.

Däremot måste man inte tycka att judar i Sverige har rätt till sin egen identitet eller att samer i Sverige har rätt till sin egen identitet. Det måste man inte tycka om man inte vill. Jag tycker det och tycker att det är viktigt, men det kanske inte Annie Lööf tycker.

Man måste inte tycka att illegala invandrare ska utvisas. Det kanske inte Annie Lööf tycker. Jag tycker det. Annie Lööf kanske tycker att det är bra att myndigheter, polis och andra, står och tittar på när illegala invandrare visar upp sig på gator och torg i Sverige. Jag tycker att det är dåligt. Därför vill jag göra någonting åt det, och det är precis det som den här diskussionen handlar om.

Sluta kalla all kritik mot invandringsspolitiken för rasism! Det har ni gjort alldeles för länge. Det skapar bara grogrund för segregation och extremism.

(Applåder)

Anf. 65 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman och Jimmie Åkesson! I den budget som vi och regeringen lägger fram får 3,7 miljoner löntagare sänkt skatt. Vi återinför avdragsrätten för fackförbundsavgifter. Det gynnar framför allt dem som har låga inkomster. Det är undersköterskorna och de som jobbar i butiker och restauranger som får den mest kännbara skattesänkningen.

Dessutom gynnar budgeten alla dem som nu har råd att gå med i en fackförening. På sikt får de genom detta bättre löner och bättre arbetsvillkor. Men då säger Sverigedemokraterna nej. Undersköterskorna är inte värda den här skattesänkningen, och vi ska inte göra det lättare för människor att gå med i en fackförening.

Varför vill inte Sverigedemokraterna sänka skatten så att det gynnar de lågavlönade? Och varför är Sverigedemokraterna för ett system där arbetsgivarna i dag har motsvarande avdragsrätt som den som arbetstagarna förnekas? Varför vill ni ensidigt gynna företagssidan på löntagarnas bekostnad?

(Applåder)

Anf. 66 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! När man läser ett förslag till budget är det bra om man läser mer än en sida. Jag vet inte exakt hur många sidor vår budget består

av, men det är i alla fler än en. Det är fler än den där sidan som Jonas Sjöstedt har läst.

Vi sänker skatten mer än Jonas Sjöstedt och regeringen för dem som tjänar minst. Det hade Jonas Sjöstedt känt till om han hade läst mer än en sida i vår budget. Dessutom glömmes Jonas Sjöstedt att berätta att han höjer skatten för helt vanliga löntagare, för han tycker att de är höginkomsttagare. Du ger med ena handen och tar med den andra, Jonas Sjöstedt.

Och varför i hela friden, herr talman, ska skattesänkningen bara gälla dem som är anslutna till ett fackförbund? Varför är det så? Varför går ni på den linje som LO tvingar er att göra, Jonas Sjöstedt? Jag förstår inte det.

Jag står för löntagarnas intressen. Det är min utgångspunkt i den här politiken.

(Applåder)

Anf. 67 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Jimmie Åkesson radar upp felaktigheter. Jag har faktiskt kikat på Sverigedemokraternas budget. Den är inte det roligaste att läsa, men man tvingas ju att läsa sådana när man är partiledare.

Ni ger de stora skattesänkningarna till de rikaste, Jimmie Åkesson. Ni satsar dubbelt så mycket som vår skattesänkning är värd på att sänka skatten för de 30 procenten rikaste. Det är de som är vinnare i er budget. Det går sedan ut över välfärden. Ni skär miljard på miljard i stöd till kommunerna. Det är en klassisk högerpolitik, Jimmie Åkesson.

Ja, vi tycker att det är rimligt att man har avdragsrätt för fackförbundsavgiften. Vi tycker att det är orättvist att arbetsgivarna har avdragsrätt medan löntagarna inte har det. Det är en löntagarfientlig politik. Så agerar partier som vill försvaga fackföreningsrörelsen och därmed försvaga löntagarnas villkor på sikt.

Om du inte kan svara på varför du säger nej till den skattesänkning för löntagarna som vi har fått igenom, fokusera då på den andra frågan: Vari ligger rättvisan att du ger avdragsrätt till företagens organisationer och till det som företagen betalar in men inte till en vanlig knegare?

(Applåder)

Anf. 68 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Jag konstaterar att du, Jonas Sjöstedt, ljuger. Du kan inte ha läst vår budget, för då hade du inte stått och sagt det som du gör nu.

Jag lovade ju Stefan Löfven att skicka den fördelningspolitiska profilen på vår budget till honom. Jag ska skicka den till dig också, så får du läsa den.

När det gäller våra skatteförslag är det de i inkomstdecil två som gynnas mest procentuellt sett. Det är alltså de som tjänar näst minst, den tiondel med näst lägst inkomst. Det är faktum. När det gäller ålder är det de äldre som gynnas mest av vår politik. Sedan kan du stå här och hitta på precis vad du vill. Men det är lögn; det är inte sant.

I ärlighetens namn, herr talman, gynnas löntagare i Sverige av att få lägre skatt. Det skapar incitament för att arbeta. Men jag menar att en förutsättning för att få sänkt skatt inte kan vara att vara medlem i ett fackförbund. Jag tycker att det är fel prioritering.

(Applåder)

Anf. 69 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Herr talman! Jag tycker att Annie Lööf tog upp en viktig fråga här kring varför Sverigedemokraterna inte är ett parti som andra.

Gruppledaren Mattias Karlssons uttalande har redan berörts här. Det finns många uttalanden av den typen av ledande sverigedemokrater. Oscar Sjöstedt tittar på en film med tyska nazister som sparkar på får och kallar dem för die Juden, och Sjöstedt står och skrattar. Jomshof säger i en intervju i Expressen 2015 att det skulle vara ett problem om det bodde fler judar i Sverige. Det har gjorts en lång rad sådana uttalanden.

Åkesson förstår ju att det här inte är riktigt bra för hans parti, så han sa för några år sedan: Vi ska ha nolltolerans. Och ni har uteslutit en del medlemmar, Jimmie Åkesson. Det är bara det att det är medlemmar på gräsrotsnivå som ni utesluter – också en riksdagsledamot som för ett tag sedan sa något som var alldeles galet om judar. Men de som sitter i partiledningen och som säger sådana här saker, dem försvarar Åkesson.

Vad betyder nolltoleransen i det här fallet, Jimmie Åkesson?

Anf. 70 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Vi har en parlamentarisk situation som sannolikt inte kommer att vara lättare efter nästa val, utan det här landet kommer nog att bli svårare att styra givet den parlamentariska situationen. Det är min gissning; jag kan ju inte veta det. Då tycker jag att vi behöver införa mer av vuxenhet och intellektuell hederlighet i debatten.

Precis som Annie Lööf, herr talman, väljer Jan Björklund här att rycka ut några citat ur sitt sammanhang. Vissa av dem är inte ens citat, utan det är tolkningar av vad som eventuellt har sagts i en intervju. Sedan drar man stora växlar på det. Det är djupt ohederligt att göra på det viset.

Om du står här och påstår att min partisekreterare är rasist, Jan Björklund, förklara då varför! Han är inte rasist. Jag är inte rasist. Vi har nolltolerans mot rasism i vårt parti, och om det dyker upp människor med rasistiska åsikter utesluts de från vårt parti. Det är faktum.

(Applåder)

Anf. 71 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Herr talman! Definitionerna blir inte så viktiga eftersom vi förmodligen definierar rasism lite olika. Det är inte definitionen som blir det viktiga utan: Vad är det man säger? Vad betyder det? Vad står det för?

Vad har man för människosyn när man som din partisekreterare säger att det vore problematiskt om det bodde fler judar i Sverige, Jimmie Åkesson? Har han inte sagt det? Då ska vi kolla med Expressen. Det står ju. Då kanske Expressen ljuger. Det Jimmie Åkesson påstår är ett rätt viktigt påstående, och det ska kollas upp. Det är vad han säger.

Har inte Mattias Karlsson skrivit det på Facebook är det någon annan som har skrivit det. Det är väl sant det han har skrivit? Förnekar du det? Har inte Oscar Sjöstedt stått och skrattat åt den där filmen? Är det också lögn? Är allting lögn?

Vad betyder nolltoleransen, Jimmie Åkesson? När det gäller vanliga gräsrötter sparkar du ut dem, men din närmaste krets skyddar du när de gör den här typen av uttalanden. I varje annat parti hade ledande personer som gör den här typen av uttalanden avlägsnats från sina uppdrag. Men

det sker inte i Sverigedemokraterna. Där försvaras de av partiledaren. Ni är inte ett parti som andra.
(Applåder)

Prot. 2017/18:15
11 oktober

Partiledardebatt

Anf. 72 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Vi är inte ett parti som andra. Jag håller med om det. Jag är glad för det. Det har aldrig varit min ambition att skapa ett parti som är som Jan Björklunds parti eller som de andra partierna här. Då hade inte vi behövts. Själva skälet till att vi finns är för att ni andra partier är dåliga. Vi behövde ett bättre. Vi har ingen ambition att bli som Jan Björklund.

Ärligt talat, Jan Björklund: Gå tillbaka till dina källor. Jag vet inte vem som har hjälpt dig att gräva fram detta. Apropå att skilja folk från sina uppdrag hade jag nog skilt den researchern från sina uppdrag. Du slirar på sanningen något oerhört i detta. Kolla upp vad det är du står här och påstår innan du kallar människor för fula saker. Det är vad du gör, även om det är indirekt.

Du står här och säger att människor är rasister eller antisemiter. Det är de inte. Kolla upp dina källor! Gör det själv. Sätt inte någon tjänsteman på det. Titta på det, och kom sedan till mig och säg att det var hederligt. Jag tror inte att du kommer att göra det.

(Applåder)

Anf. 73 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! Vi kristdemokrater anser att regeringen spenderar alldeles för mycket pengar i sin budget i år mitt i en högkonjunktur. Den uppfattningen är vi överens om i Alliansen, och många expertmyndigheter delar den uppfattningen. Det lät på Jimmie Åkesson i inledningen av hans anförande som att han också håller med. Men i er budget vill ni spendera nästan lika mycket som regeringen, Jimmie Åkesson.

Detta vill ni göra trots att ni vill genomföra stora besparingar på arbetsmarknadsområdet med 45 miljarder netto utan att erbjuda människor alternativ. Ni vill lägga ned de välfungerande nystartsjobben men erbjuder inte något alternativ. Vad ska alla de som i dag är i nystartsjobb göra? Vet Jimmie Åkesson ens hur många personer som just nu har nystartsjobb? Vet du hur hög andel av dem som har nystartsjobb som går till ett riktigt jobb efteråt?

Anf. 74 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Vi gör ungefär samma bedömning som jag tycker att man ska göra som oppositionsparti. Den här regeringen eldar på. Det är valfläsk. Det är i någon mening inte nödvändigtvis ansvarstagande.

Lyssnar man på hur andra institutioner bedömer det ekonomiska läget har vi inga 40 miljarder i reformutrymme, utan det ligger avsevärt lägre. Alliansen vill satsa 30 miljarder. Det är en ganska modest sänkning gentemot regeringens budget, och vi ligger någonstans där mitt emellan. Det är alltid en fråga om bedömningar.

Det är också en fråga om hur man använder de pengar man spenderar. Jag tror att vi är överens om att regeringen satsar väldigt mycket på bidrag och annat. Vi satsar på sådant som är jobbskapande, små och medelstora företag, skattesänkningar för vanligt folk och så vidare. Det menar jag är

investeringar som man ändå kan kosta på sig i ett sådant här ekonomiskt läge till skillnad från till exempel stora bidragshöjningar.

Anf. 75 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! Frågan gällde nystartsjobben. Vi kristdemokrater vill göra en upprepning i arbetsmarknadsprogrammen. Vi satsar på andra saker i vår budget. Det ni gör är att ni kapar bort 45 miljarder netto och inte har något svar på vart de 40 000 som i dag har nystartsjobb ska ta vägen i morgon om er budget skulle gå igenom, Jimmie Åkesson.

Har ni räknat på effekten av det? Jag tror inte det. Jag tror inte Sverigedemokraterna räknar med negativa effekter över huvud taget. Ni kapar 45 miljarder netto. Här i kammaren har vi genom åren hört talas om beredskapsjobb, traineetjänster, nystartsjobb och så vidare. Det Sverigedemokraterna verkar föreslå skulle kanske kallas för magiska jobb. Det krävs ett trollspö för att få till dem.

Det är synd, herr talman, att Nobelpriset i ekonomi redan har annonserats i år. Om detta skulle fungera i praktiken skulle Jimmie Åkesson vara kandidat.

(Applåder)

Anf. 76 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Det hade blivit jobbigt, för jag får inte gå på festen!

(Applåder)

Med all respekt, Andreas Carlson: Andreas Carlson rycker alltid ut någon enskild sak i vår budget, och sedan gör han ett stort nummer av det. Vi vill göra massor av saker för att skapa jobb, riktiga jobb.

Nystartsjobben precis som alla de andra olika jobben – beredskapsjobb, traineejobb, hejsanhoppsanjobb och massa olika typer av låtsatsjobb – konstrueras för att man har misslyckats med invandringpolitiken. Man måste på något sätt gömma undan alla de människorna i statistiken, och så hittar man på nya namn på gamla reformer som aldrig har fungerat.

Jag tror inte på den politiken. Det är därför vi vill avskaffa det. Det har inte fungerat. De som har nystartsjobb kommer inte ut i riktiga jobb. Därför vill vi satsa på riktiga jobsatsningar i stället. Dem kan Andreas Carlson och alla andra här läsa om i vårt budgetförslag, som finns på till exempel internet.

(Applåder)

Anf. 77 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Herr talman! När Trump försöker att dra USA ur Parisavtalet är Sveriges röst viktigare än någonsin. Världen ser på oss för inspiration, påtryckning och ledarskap. Då är det sorgligt när politiker sticker huvudet i sanden.

Hur vi möter klimathotet är den måttstock våra barn kommer att döma oss utifrån. I den inledande rundan ägnade mina kollegor inte ens 1 av 40 minuter åt miljön. Fem partier, från Vänsterpartiet till den yttersta högern, hade inte ett ord att säga om miljön. Det dör en art i timmen. Men det finns oroväckande gott om strutsar i en svensk partiledardebatt.

Vi har ett val mellan att flyget får betala sina miljökostnader eller att göra det dyrare att tågpendla, mellan att vi ökar vårt ekologiska jordbruk eller att Sverige blir mer beroende av att köpa mat från andra länder. De

borgerliga och SD vill stoppa mål om ekomat. Vi har ett val mellan att binda samman Sverige med snabba tåg eller fler filer på motorvägen, mellan att rensa upp skräpet i haven eller bara se på när det blir mer plast än fisk i våra hav. Flera borgerliga vill skära i regeringens satsningar på rent hav.

Vi har ett val mellan att leva upp till löftena och betala vår miljöskuld till fattiga länder eller att skära i biståndet som Moderaterna kräver, mellan att bygga nya gröna stadsdelar eller bara bostadsrätter för dem med tjockast plånböcker. De borgerliga och SD vill helt slopa investeringen i billiga hyresrätter och studentbostäder.

Vi har ett val mellan att investera i att bygga världens första fossilfria välfärdsland eller att skära i miljöbudgeten som Centern, de andra borgerliga och Sverigedemokraterna föreslår. Det finns ett val. Den miljöpolitik som nu inspirerar världen har vi i Miljöpartiet fajtats för. Vi har inte tid att vänta. Klimatförändringarna händer nu. Det är nu vi måste agera. Det är planeten först.

(Applåder)

Anf. 78 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! I förra veckan presenterade SCB siffror som visade att klimatutsläppen ökar i Sverige med 830 000 ton. Det är betydligt mer än utsläppen från hela inrikesflyget. Jag tror att det skapade en del liv och rörelse inom Miljöpartiet. Vad de siffrorna visar svart på vitt är att deras politik inte fungerar.

Under Alliansens tid minskade utsläppen stadigt, men den utvecklingen har nu vänt. Miljön bryr sig om resultat. Miljöpartiets misstag är att de har fel fokus. De ägnar sig åt symbolpolitik och jagar resenärer och landsbygdsbor i stället för att jaga utsläppen.

I Miljöpartiets valmanifest kan man läsa att de vill ”minska de svenska klimatutsläppen till hållbara nivåer och ta ansvar för det som vi lämnar över till våra barn och barnbarn”. Jag vill därför fråga Gustav Fridolin: Tycker han att det vallöftet är uppfyllt?

Anf. 79 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Jag är glad att Annie Löf läser vårt valmanifest. Det är det jag fajtats för varje dag.

De allra senaste siffrorna visar en utsläppsminskning. Men som alla som följer klimatpolitiken vet är det omöjligt att bryta ut ett kvartal eller ett år för att förstå vart vi är på väg.

Oavsett hur man räknar går det för långsamt. Expertmyndigheten Naturvårdsverket bedömer nu att vi med den politik som förs är på väg att kunna nå det närmaste klimatmålet – det för 2020. Men när man gör som SCB och räknar in flyget blir siffrorna sämre. Det är just därför vi måste våga sätta en skatt på att flyga. När man tar bilen från Göteborg till Stockholm betalar man 200 spänn i olika skatter, men än så länge är det helt skattebefriat att ta flyget – det miljösamsta resesättet och det sätt som huvudsakligen används av dem med högst inkomster.

Hur kan ni vilja fortsätta att skattebefria just flyget, Annie Löf?

(Applåder)

Anf. 80 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Utsläppen ökar *nu*, och det är Gustav Fridolins parti som har miljöministerposten. Men det jag hör är främst bortförklaringar och attacker på andra partier. Gustav Fridolin verkar vara mer upptagen av Centerpartiets politik än sin egen. Han borde ägna lite mer tid åt den.

Även om man räknar bort flyget minskar inte utsläppen. Det gjorde de från 1990 till 2014. Nu ökar de i Miljöpartiets Sverige. Jag vet att det är besvärande, Gustav Fridolin.

Centerpartiet står inte bakom ineffektiva förslag. Flygskatten skulle minska utsläppen med 3 promille. Det är inte effektivt. Vi har andra förslag för att ställa om flyget. Bland annat vill vi ersätta fossila bränslen i flyget med biobränsle.

Återigen: Oavsett hur man räknar har klimatutsläppen slutat att minska i Miljöpartiets Sverige. Varför minskar inte utsläppen när Miljöpartiet styr?

Anf. 81 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Vi tar det en gång till: De allra senaste siffrorna pekar på en minskning. Naturvårdsverket, expertmyndigheten som följer upp om vi klarar våra miljömål eller inte, säger att när ni lämnade över var vi på väg att helt missa målen för utsläppen 2020. Nu ser det ut som att vi har täppt till detta utsläppsgap och kommer att kunna nå våra utsläppsmål för 2020. Men det räcker inte. Vi måste göra mer.

Då kommer man inte undan att miljöpolitik handlar om konkreta, faktiska beslut – om ja och nej. Det handlar om val. Ett sådant val är om flyget ska betala miljöskatter som andra transportslag eller inte. Det är klart att vi ska blanda in biobränsle i tanken. Men varenda forskare som har tittat på detta säger att det dels tar tid, dels inte räcker. Det måste också handla om att vi binder samman Sverige med snabba tåg och att vi låter flyget betala sina kostnader, som andra transportslag gör.

Ulf Kristersson har lovat att det första han gör om han blir statsminister är att göra inrikesflyget billigare igen. Det vore ett stort miljösvik. (Applåder)

Anf. 82 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman och Gustav Fridolin! Jag måste säga att jag håller med dig i debatten med de borgerliga; det är lite anmärkningsvärt att partier som har så låg ambitionsnivå i klimatpolitiken gör en poäng av att utsläppen ökar när de ökar på grund av högkonjunkturen. Det är ju vad det i huvudsak handlar om.

Samtidigt är det bekymmersamt att utsläppen är så höga och att de inte minskar snabbare. Planeten kräver mer av oss. Det är bara så.

Vi har lagt fram ett antal förslag inför valet på vår valplattform. Det handlar om grön investeringsbank, att ställa om pensionssystemet och annat. Vi har också lagt fram ett förslag om att från 2025 ska alla nya personbilar som säljs i Sverige drivas med förnybara bränslen. Vi tror att det är nödvändigt att ta ordentliga tag för att ställa om Sverige så att man får ned utsläppen och bryter fossilberoendet.

Hur ser Miljöpartiet på det? Är det någonting som vi skulle kunna komma överens om – att från 2025 ska de som behöver bilen köra med förnybart bränsle?

Anf. 83 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Vad hände egentligen, Jonas Sjöstedt? När du blev vald var vi många, inte minst i ditt eget parti, som förväntade oss att det skulle komma in en röst till i den svenska miljödebatten. Nu har det gått två timmar och en kvart av debatten, och första gången du har anledning att ta upp miljöfrågan är när du får möta en miljöpartist. Man kan ju tänka sig vad som skulle hända om Jonas inte skulle möta miljöpartister lite då och då.

I Almedalen hade du en halvtimme på dig att lägga fram dina och Vänsterpartiets viktigaste frågor. Du råkade nämna miljön så där lite i förbifarten. Detta är den största fråga vi står inför. Då måste detta vara viktigt för Vänsterpartiet och för alla andra partier, inte bara när man debatterar mot miljöpartister.

Jag går nu över till din konkreta fråga. Ja, i framtiden ska alla bilar gå på 100 procent förnybart eller el.

Anf. 84 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Jag skulle vilja säga att det finns två partier i Sveriges riksdag som har en klimatpolitik som tar frågan på det allvar som krävs. Det är Miljöpartiet, och det är Vänsterpartiet. Vilket som är vassast kan vi bråka om i de kommande valdebatterna. Problemet är inte att vi är för många utan att vi är för få som har denna insikt. Men jag tror att även vi ibland har problem med att hitta politiken som går mot nollutsläpp tillräckligt snabbt.

Vi har ett antal konkreta förslag som skulle gå långt utöver det som regeringen gör i dag. Det handlar om att ställa om ekonomin, samhällsstrukturen, de statliga företagen, investeringarna och även annat och att då också fasa ut de fossila bränslena.

Min fråga var aningen mer konkret än ditt svar, Gustav Fridolin. Frågan handlar om 2025. Är det inte dags att sätta ett årtal? Vilket årtal vill i så fall Miljöpartiet de gröna säga? Att prata mycket är inte det enda sättet att väga vilken klimatpolitik man har. Det kan också handla om vilka faktiska förslag man lägger fram.

Anf. 85 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Vi skulle vilja garantera att de bilar som säljs inom EU kan gå på 100 procent förnybart redan under nästa mandatperiod. Vi ser att denna utveckling måste till. Vi har genomfört bränslebytet, som innebär att man successivt blandar in mer och mer förnybart i tanken så att alla bilar hela tiden blir lite grönare oavsett när de är köpta. Det är precis så vi måste göra. Vi måste minska utsläppen genom konkreta åtgärder.

Vi kommer också att införa miljözoner i svenska städer. Det var det som Ulf Kristersson inte visste vad det var i partiledardebatten i söndags. Det är återigen ett argument för varför miljöfrågan bör komma upp hårdare. Miljözoner innebär att man stänger ute de bilar som ger sådana utsläpp att barn blir sjuka av att andas luften från vissa zoner i våra städer. I Stockholm vill en helt enig kommunstyrelse införa sådana, och det ska vi ge möjlighet till.

Vi måste göra denna omställning. Jag svarade på din fråga, Jonas Sjöstedt. Men jag skulle vilja bråka mer om vilket som är det grönaste partiet.

Jag hoppas därför att du och alla andra kollegor kan lova att ni inte fortsätter att glömma bort miljöfrågan. Du har haft sju minuter och flera repliker innan du mötte mig, och inte en enda gång nämnde du miljöfrågan.

Anf. 86 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Herr talman! Det har gått två timmar och en kvart av debatten, och landets utbildningsminister har knappt nämnt ordet utbildning.
(Applåder)

Det är många som förstår varför. Fridolin hade en enormt hög profil i opposition. Allt som alliansregeringen gjorde var fel – *allt* var fel. Han skällde, och han röstade nej till allt. När PISA, utvärderingen av elevernas resultat, kom några månader efter regeringsskiftet visade det sig att Sverige steg i resultaten för första gången på flera årtionden på grund av Alliansens reformer – dem som Fridolin hade skällt ut.

Fridolin möttes av höga förväntningar. Numera är det mest ett leende när Fridolins namn kommer på tal i lärarrummen. Sverige har nu över 17 procent underkända elever i årskurs 9. Det är all-time-high. Det har aldrig varit så många underkända elever i årskurs 9 som i år, Gustav Fridolin. Du har elva månader kvar som utbildningsminister. Vad tänker du göra?

Anf. 87 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Jag konstaterar att i de behörighetssiffror som kom kan vi se att i den allra största gruppen har vi bättre resultat nu än vi hade 2014, när Jan Björklund lämnade över.

Men siffrorna visar att ojämlikheten ökar. Ojämlikheten beroende på var man är född ökar, och ojämlikheten beroende på föräldrarnas utbildningsbakgrund ökar. Där vi brukade vara bäst i Sverige och där vi så sent som i början av 2000-talet hade ett av världens bästa skolsystem är där vi har fallit. Där måste vi återkomma.

I vårt budgetförslag lägger vi 6 miljarder riktat till just de skolor som har det allra tuffast. När jag läser det borgerliga budgetförslaget, Jan Björklunds budgetförslag, ser jag att han skär bort det. Om din budget skulle gå igenom här i kammaren skulle det innebära att skolor i några av Sveriges tuffaste områden skulle få börja nästa termin med att avskeda nyanställd personal, Jan Björklund. Elever som verkligen behöver det skulle få mindre tid med sina lärare.

Hur skulle det kunna förbättra resultaten och jämlikheten, Jan Björklund?

Anf. 88 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Herr talman! För att det ska föras till protokollet vill jag bara säga att Liberalernas skolbudget är den mest ambitiösa som något parti av de åtta som finns i denna kammare har när det gäller grundskolan och gymnasiet.

Fridolin säger att klyftorna ökar i skolan. Just det, det är ju det jag säger. När 17 procent är underkända i stället för 13 procent har ju klyftan ökat, och det har skett under Fridolins utbildningsministerskap. Det var det här du skulle fixa på 100 dagar, men allting går åt fel håll, Gustav Fridolin. Du pratar inte ens om skolan.

Jag tycker att det är jättebra att du är engagerad i klimatfrågor, och du kanske skulle ha blivit en ännu bättre klimatminister. Men där du är nu har du ansvaret för skolans resultat, och de sjunker. Det har aldrig varit fler underkända än nu, Gustav Fridolin. Du gick till val 2014 på ett besked som var ganska populärt i lärarkåren, för du sa: Kolla, Björklund och regeringen har gjort så mycket reformer – vi ska ha reformstopp. Så sa du, och det är det enda löfte du har hållit, för det händer absolut ingenting. (Applåder)

Anf. 89 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! När jag tillträdde jobbade 10 000 färre i svensk skola än när Jan Björklund blev utbildningsminister åtta år tidigare. Under de senaste åren har 20 000 fler anställts. Lärartätheten går åt rätt håll i ett läge då vi har allvarlig lärarbrist. Barngrupperna i förskolan är de minsta på 25 år. Det lägger grunden för bättre resultat och för att bryta ojämlikheten.

När elever inte får tillräckligt mycket tid med sina lärare, när lärare tvingas stressa från den ena lektionen till den andra utan att ha det där tillfället till ett samtal med en elev som behöver det och när det inte finns någon speciallärare som kan hjälpa den som har svårt att lära sig att läsa, skriva eller räkna – det är då ojämlikheten växer. Och hur du än vänder och vrider på det lämnade du över en skola där ni hade skurit ned.

Vi har i stället investerat och anställt. Det lägger grunden, men vi måste fortsätta. Det är därför vårt budgetförslag innehåller 6 miljarder. Det är precis det som Skolkommissionen, professionen och forskningen har efterlyst, och de pengarna skär Liberalerna bort. Det kan du inte komma undan från.

Anf. 90 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! Det märks att Gustav Fridolin är stolt över de miljöåtgärningar som finns i regeringens budget – äntligen för Miljöpartiet, får man kanske säga, för det tog ett tag för MP att få betalt. Man var tvungen att svälja ett närmande till Nato och försäljning av kol – jag vet förresten inte om kolbiten som vi såg här i kammaren åkte med i försäljningen eller vart den tog vägen, men det var i alla fall några år sedan den var här – och nu kommer miljöåtgärningarna.

När Gustav Fridolin nämner Naturvårdsverket som en expertmyndighet till regeringen glömmer han bort att nämna Konjunkturinstitutet som också är en expertmyndighet till regeringen och som sågar regeringens miljöåtgärningar: De är tveksamma, ogenomtänkta, kostsamma, ineffektiva och motverkar också sitt syfte. Det är förödande kritik. Ni levererar projekt pengar som inte kommer att leda till minskade utsläpp. Det är en oseriös klimatpolitik.

Vi kristdemokrater står för en kraftfull grön skatteväxling som kommer att minska utsläppen.

Anf. 91 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Det ser faktiskt ut som att den där kolbiten får stanna i marken, trots allt. Det är väldigt bra, för det är det som i slutändan räknas.

Vi kommer inte hela vägen. Vi har tagit fajter men inte vunnit alla, men vi tog dem när det handlade om Vattenfalls kolgruvor. Då fortsatte vi att jobba. I EU drev Isabella Lövin igenom en mycket ambitiös höjning av

utsläppshandelssystemet som faktiskt har höjt priset på utsläpp så mycket att det ser ut som att de där kolgruvorna som vi ville stoppa inte blir av. Det är riktigt bra, för det är det som i slutändan avgör.

Vi genomför Klimatklivet: klimatinvesteringar över hela landet som minskar utsläppen med 20 miljoner ton. Vi inför flygskatt som minskar utsläppen med motsvarande 100 000 personbilar. Det är effektiv politik.

Man kan fråga sig hur effektivt det är med Kristdemokraternas modell. Ni skär ju bort ur miljöbudgeten. Ni säger inte att ni ska lägga pengarna på några andra miljöinvesteringar som ni tycker är mer effektiva, utan ni skär bort, ni minskar pengarna. Det är klart att med mindre pengar blir det mindre klimatarbete. Hur effektivt är det?

Anf. 92 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! Jag noterar att Gustav Fridolin struntar i att ta upp den svidande kritik som regeringens satsningar får. Det är väl inte mer effektivt att lägga mer pengar på ineffektiva klimatsatsningar? Det handlar inte om att ösa så mycket skattepengar som möjligt på så många ineffektiva klimatsatsningar som möjligt.

Subventioner till elcyklar exempelvis är en helt meningslös satsning. Försäljningen slår redan rekord varje år. Branschen växer. Från ett år till ett annat ökar försäljningen av elcyklar med 50 procent. Här vill Miljöpartiet elda på med mer skattepengar. Vi säger nej till den prioriteringen; vi prioriterar annat. Politik handlar ju just om att prioritera.

När vi säger nej till Miljöpartiets och regeringens ineffektiva klimatsatsningar har vi i stället en grön skatteväxling och använder utrymmet till att prioritera det vi tycker är viktigast just nu: krisen i vården och omsorgen där vi lägger 27,5 miljarder mer än regeringen för att vända det välfärds- svek som också Gustav Fridolin är ansvarig för.

Anf. 93 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Om man lägger mer pengar på äldreomsorgen gör det alltså skillnad men om man lägger mindre pengar på miljöpolitiken händer ingenting? Om ni hade haft samma resonemang om effektivitet i alla andra politikområden skulle ni ha lagt en budget där ni också skar ned på polisen för att göra den mer effektiv, skar ned på försvaret så att vi skulle få ett bättre försvar och skar ned på äldreomsorgen så att den blev så där bra som kristdemokrater brinner för. Det är klart att det händer någonting när man skär bort.

Alla de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna skär i miljöbudgeten. Det blir färre miljöåtgärder i ett läge när alla vet att vi skulle behöva göra mer och inte tvärtom.

Klimatklivet innebär utsläppsminskningar med motsvarande mer än 20 miljoner ton koldioxid. Flygskatten innebär att vi minskar utsläppen med motsvarande 100 000 personbilar. Jag tror att alla förstår att för var och en som har möjlighet att slippa bilköen och i stället ta en elcykel just den sträckan som man själv behöver pendla blir det lite mindre utsläpp än vad det annars skulle bli. Det är inte lösningen för alla. Vi måste också satsa på kollektivtrafik, inte minst på landsbygden, men för den som det är en lösning för spelar det roll för utsläppen.

(Applåder)

Anf. 94 ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! Vi har nu hört regeringsföreträdarna en efter en – Stefan Löfven, Gustav Fridolin och Jonas Sjöstedt – slå sig för bröstet. Efter att ha hört lovsången till alla goda gåvors givare kan jag bara konstatera att problemet med Socialdemokraternas politik är att de en dag kommer att få slut på andra människors pengar. Den dagen ligger svensk ekonomi risigt till.

Just nu står Sverige på toppen av en högkonjunktur. Sverige lyfts fram av en stark internationell tillväxt. Jobben har blivit fler, och det har skett trots, inte tack vare, regeringens politik. När ekonomin går bra och när tillväxten ökar ska det vara varje ansvarstagande politikers reflex att vilja spara för när tiderna blir sämre.

Ett lästips till regeringen är Konjunkturinstitutets massiva kritik som kom i går. Men regeringen slår dövörat till. Regeringen bygger inte Sverige starkare genom genomgripande förändringar som öppnar arbetsmarknaden och ger företagen ökade möjligheter att anställa och som skulle göra att fler människor som lever i utsatthet skulle få ett jobb. Regeringen tar inte integrationsutmaningen på allvar. Här är budgeten tom på åtgärder.

Herr talman! Låt mig också bemöta Socialdemokraternas egen historieskrivning om sin egen förträfflighet. År 1976 fick Centerpartiet och Thorbjörn Fälldin städa upp efter Socialdemokraternas höjda skatter på företag som gjorde att företag lade ned och arbetslösheten steg. Under hela 1980-talet var det bara under *ett* år som statsbudgeten gick med överskott. År 1991, när borgerligheten tog över, var ekonomin i fritt fall. Anledningen till att borgerliga regeringar har fått börja med att vända underskott till överskott är att vi ständigt måste städa upp efter sossar som inte kan hålla i slantarna.

Slutligen: Alliansen sänkte skatten för vanliga löntagare 2006–2014, men vi investerade 100 miljarder mer i välfärdens kärna skola, vård och omsorg.

(Applåder)

Anf. 95 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Den 19 januari i år meddelade Anna Kinberg Batra att Moderaterna skulle lämna sin tidigare position att inte närma sig Sverigedemokraterna. Sedan dess har Moderaterna varit i fritt fall i opinionen, och kaos råder i den forna Alliansen.

Annie Lööf har dock, precis som vi socialdemokrater, sagt att hon utesluter all typ av samverkan med Sverigedemokraterna eller att hon tänker göra sig beroende av Sverigedemokraternas stöd för att bilda regering. Det tycker jag är en anständig linje, och det verkar också ha gett ett lyft i väljaropinionen.

Nu vill jag fråga Annie Lööf: Gäller ditt besked om att inte bilda regering med stöd av Sverigedemokraterna fortfarande, och kommer det också att gälla efter nästa års val?

Anf. 96 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Den frågan får jag ständigt av Stefan Löfven. Det stämmer att jag är en person som håller det jag säger. Jag gör inte som Stefan Löfven. Han friar den ena dagen till Sverigedemokraterna för att få deras

stöd för att få igenom sin politik och står i talarstolen här i kammaren den andra dagen och kallar dem helt odugliga. Den linjen är ohederlig.

Jag vill byta ut Stefan Löfven som statsminister och göra Ulf Kristersson till nästa statsminister i Sverige och bilda en alliansregering.

Om det är något parti som är i fritt fall, inte bara i opinionsmätningar utan också på valdagar, är det Socialdemokraterna. Så har varit fallet i varje europeiskt land som har haft val det senaste året. Det vore mer klädligt med ödmjukhet inför den här svåra frågan, Stefan Löfven.

(Applåder)

Anf. 97 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Det är valet i Sverige nästa höst vi talar om nu, Annie Lööf.

Jag vill gärna tro att ni inte vill göra er beroende av Sverigedemokraterna. Men det håller inte att samtidigt stå upp hårt för blockpolitiken. Här måste ni faktiskt välja vilken strategi ni ska ha. Det är en viktig grundförutsättning för hur arbetet i kammaren ska se ut.

Mycket talar för att det parlamentariska läget efter nästa års val inte kommer att bli särskilt annorlunda än nu. Vi får se. Väljarna ska säga sitt. Men om det blir på det sättet måste ni faktiskt välja. Endera bryter ni blockpolitiken eller står upp för blockpolitiken. Och i så fall måste ni förvänta er stöd från Sverigedemokraterna.

Min fråga till Annie Lööf är: Vilket är ditt val? Ska vi bryta blockpolitiken och se till att göra upp över gränserna, eller ska ni söka stöd hos Sverigedemokraterna?

Anf. 98 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Centerpartiet kommer inte att förhandla, samarbeta eller sätta sig i en regering som kräver stöd av Sverigedemokraterna. Det har jag sagt gång på gång. Men i svensk politisk debatt låter det alltid som att Socialdemokraterna och Stefan Löfven är solen som allt ska kretsa runt. Stefan Löfvens maktambitioner är tydliga. Blocköverskridande samarbete gäller bara när han själv får sitta som statsminister, oavsett hur det går för Socialdemokraterna i ett val.

Jag ser gärna blocköverskridande samarbeten och att Stefan Löfven stöder en alliansregering efter nästa val, om en alliansregering skulle behöva ökat stöd.

Jag vill byta ut Stefan Löfven som statsminister. Jag vill forma en stark alliansregering. Om den alliansregeringen behöver ökat stöd för att kunna regera och få igenom sin budget säger jag nej till att plocka det stödet från Sverigedemokraterna. Då får samarbetsmannen Stefan Löfven gärna stödja en alliansregering.

Anf. 99 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Folkfest i Värnamo som nu blir världens första stad där hela bussnätet går på el genom laddhybridbussar – det skrev du, Annie Lööf, när du var hemma i Värnamo och firade moderniseringen av hemstaden. Vi har talat om det här tidigare. Men det finns fortfarande en sak som skaver.

Det Värnamo gjorde och gör är investeringar för framtiden, som vi betalar tillsammans. Värnamo har sökt och fått statliga pengar från Klimatklivet och stadsmiljöavtalen. Men när du åkte upp till Stockholm lade du fram en budgetmotion i vilken du föreslår att just de investeringarna som Värnamo har använt ska stoppas. Det är det Centerns nedskärningar på miljön handlar om. Med mindre pengar blir det mindre klimatarbete. Man kommer inte ifrån det.

Jag måste fråga, bara så att jag förstår rätt: Du tyckte att det var bra att Värnamo fick statliga pengar för att bygga om och modernisera. Varför vill inte du och Centern att andra städer ska kunna göra samma sak?

Anf. 100 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Jag hoppades nästan att den frågan skulle komma.

De som följer debatten vet att jag kommer från Värnamo och har ganska tydliga kopplingar till dem som styr i Värnamo. Det är en centerstyrd kommun i en center- och alliansstyrd region. Jag känner dem väl och vet att satsningen redan var finansierad av kommunala och regionala skattepengar. Den nya busstrafiken skulle införas, även utan Klimatklivet. Men så kom möjligheten att söka pengar från Klimatklivet. Och man gjorde det.

Det är ett tydligt exempel på det som Konjunkturinstitutet säger är ineffektiv användning av skattemedel. Konjunkturinstitutet säger att Klimatklivet riskerar att bli ett kostsamt slag i luften och visar på allvarliga brister i stödets utformning.

Elbussarna hade blivit verklighet i Värnamo och Jönköpings län även utan Klimatklivet.

Vi är inte för ineffektiva satsningar. Vi är för bra, resultatinriktade satsningar som sänker utsläppen och leder till mer förnybar energi.
(Applåder)

Anf. 101 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Nu är vi där igen, Annie Lööf. Det är alltså inte på det sättet att ni i Centerns budgetmotion flyttar miljöansatser som ni tycker illa om till andra miljöansatser som ni tycker är bättre. Ni skär ned på miljöansatser. Det blir mindre pengar till miljön med Centerns budgetmotion. Och med mindre pengar blir det såklart färre investeringar. Naturvårdsverket beräknar att Klimatklivet sammanlagt – beräknat på vad som skulle ske även utan Klimatklivet – ger utsläppsminskningar på över 20 miljoner ton koldioxid.

Värnamo kommun har fått 60 miljoner genom Klimatklivet och stadsmiljöavtal. Det är mycket mer än bara elbussarna. Visst var bussarna planerade. Men det man har lyckats göra sedan är att verkligen ta ledarskap, sätta exempel, bygga om hela centrum och göra mycket större investeringar än vad som var planerat från början. Det är bra. Det är klokt tänkt av Värnamos kommunalråd. Det är något Värnamo ska vara stolta över. Men det hade inte hänt utan statliga medel.

Anf. 102 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Kommunalrådet är min pappa, och nog tror jag att pappa är klokare än du är, Gustav Fridolin.

Värnamo kommun har varit centerstyrd sedan 70-talet. Vi ligger i framkant när det gäller hållbarhet och miljöriktiga investeringar. Vi vet att

ordning och reda i ekonomin och en god kommunal ekonomi gör så att man också kan satsa på skola och vård men även på miljö och hållbarhet. Det är viktigt.

Vissa delar av Klimatklivet är bra, som laddstolpar och biogas. Det har också Centerpartiet med i budgeten. Men de ineffektiva satsningarna har vi inte med, just på grund av det Konjunkturinstitutet säger om bristande kostnadseffektivitet och att det finns risk för att stöd ges till investeringar som ändå skulle ha skett, som exempelvis i Värnamo.
(Applåder)

Anf. 103 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Annie Lööf! Först vill jag tacka dig för att du utnämnde mig till regeringsföreträdare. Det är mer än Stefan Löfven har klarat av.

Jag tycker att det var lite vågat att citera Margaret Thatcher. Det trodde jag att du brukar undvika. Men det gjorde du inte den här gången. Jag tycker inte att er politik ska blandas ihop för mycket. Men ditt förslag om att sänka löner är en direkt attack på människors möjligheter att leva bra liv. Om de lägsta lönerna sänks kan man inte försörja sig.

Om lönen sänks för några kommer det att sänka lönen för alla. Det finns en sorts marknadslogik i det. Säg att man sänker lönen för rödhåriga i Sverige, till 70 procent av andras lön. Blir det då inte på det sättet att vi som är lite gråhåriga måste gå ned i lön för att konkurrera om jobben? Därmed sprider sig lönesänkningar.

Ert förslag om lönesänkningar riskerar att pressa lönerna för dem som redan i dag har det tuffast att klara sig.

Anf. 104 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Det är alltid mest synd om de vita gråhåriga männen i Jonas Sjöstedts värld.

Nej, skämt åsido! Det är en mycket allvarlig fråga som Jonas Sjöstedt tar upp. Det handlar om hur vi ska se till att de utsatta, de som i dag lever på låga bidrag och som snart är en permanent bidragsberoende underklass i Sverige, ska komma upp på banan. Hur ska de få en egen lön, kunna betala räkningarna och känna sig som en del i det svenska samhället?

Jo, jag tror att vi måste jobba mer med lärlingsmodellen. Jag tror att man måste ha en kombination av utbildning och lön och lära sig jobbet på jobbet. Därför har Alliansen föreslagit inträdesjobb.

Jag vet att parterna sitter och diskuterar detta. Det är bra. Det bästa vore om parterna själva kunde komma överens om en lägre ingångslön och att man ska lära sig på jobbet, för att på det sättet ge dem som i dag är utanför en chans att komma in och känna trygghet.

Skulle Jonas Sjöstedt stödja en sådan modell, om parterna kommer fram till en lite lägre ingångslön för att de som i dag lever på låga bidrag ska få en högre egen inkomst?

Anf. 105 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Om det är en kombination av arbete och utbildning tror jag att de jobben behövs på olika sätt. Parterna är naturligtvis fria att förhandla om det. Det kan vara bra att man hittar lösningar.

I ert förslag, Annie Lööf, finns det dock inte något krav på utbildning. Det är bara sänkt lön. Det finns inget program för att människor ska få kvalifikationer för att sedan ta sig vidare, utan det är en ren fattigdomsfälla.

Det finns också en annan viktig sak. Jag tycker att det är bra att fackföreningar och arbetsgivare gör upp om lönerna. Jag tycker att det är dåligt om staten tar över och börjar bestämma lönerna för människor runt om i Sverige. Det här är inte bara ett avsteg utan ett angrepp på att vi har fackföreningar och arbetsgivare som förhandlar om löner och villkor.

Annie Lööf! Varför är du bättre på att sätta lönerna än fackföreningar och arbetsgivare är i förhandlingar?

Anf. 106 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Jag är ju inte det. Det gör parterna genom att sätta lönen i olika kollektivavtal.

Vad vi säger om inträdesjobben är att det ska vara en lite lägre lön som ska gälla – 70 procent av den avtalade ingångslönen. Det är ett sätt att ge de personer som i dag lever i extrem utsatthet, med låga bidrag, möjlighet och chans att komma in på arbetsmarknaden.

Jag blir så trött när man för den här debatten över huvudet på folk. Ni från vänstersidan snackar om att det här sänker allas löner. Det är inte någon som får sänkt lön. Den som får en lön får en betydligt högre inkomst än vad den har haft år in och år ut i Vänsterpartiets Sverige.

Jag tycker att detta är en rättvisereform. Det handlar om solidaritet. Det handlar om att dessa människor ska få komma in i och känna sig som en del av det svenska samhället och vara med och jobba för ett mer framgångsrikt Sverige. Jag tänker inte stänga dörren för dem. Då måste vi vända och vrida på stenarna och låta parterna ta det ansvaret. Gör de inte det är vi beredda att skrida till verket. Vi kan inte ha det så här, att människor lever i utsatthet.

(Applåder)

Anf. 107 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr talman! Den svenska alliansfriheten är en framgångsmodell och någonting som har gjort att vårt land har kunnat stå utanför krig och konflikter och framför allt kunnat ha en självständig utrikespolitik. Vi har varit en röst för nedrustning för fred. I den svenska utrikespolitiken har man under efterkrigstiden kunnat kritisera övergrepp såväl i öst som i väst och i andra länder. Det är en beprövad framgång som nu dessvärre håller på att demonteras.

Vi ser redan nu hur anpassningen till Nato påverkar den svenska politiken. Världensavtalet och de omfattande övningarna med Natotrupp på svensk mark gör att omvärlden alltmer uppfattar oss som ett Natoland, och man tar sig friheten att börja att diktera vår utrikespolitik. USA säger nu med bestämdhet att Sverige inte ska stödja ett förbud mot kärnvapen i FN. Det hade varit otänkbart om man för några årtionden sagt till en socialdemokratisk regering att den inte ska stödja ett förbud mot kärnvapen. Men jag tror att en sådan regering i alla fall hade gått vidare för ett sådant förbud. Nu begravs frågan i en utredning därför att man är på väg mot en Natoanpassning.

Vi kan också se detta på den borgerliga sidan där man sällan har stått för den friare utrikespolitiken. Man anpassar retoriken till Natomedlemskapet. Med rätta kritiserar man hårt Putinregimens övergrepp och brott mot folkrätten – det är ingen tvekan om att den kritiken ska vara tydlig och klar från Sveriges sida – men i Erdoğan's Turkiet sker precis samma sak. Då är de borgerliga partierna tysta därför att det handlar om ett Natoland. Då ligger man lågt. Då vill man inte stöta sig och inte ha konflikter. Här ser vi redan nu hur Natoanpassningen hotar mycket av det bästa och finaste i den svenska utrikespolitiska traditionen.

Anf. 108 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Jag tänkte återvända till Reepalu och till frågan om hoten mot valfrihet i välfärden. Jag vet att det är många kloka socialdemokrater – både nationellt och lokalt – som i grund och botten är skeptiska till hela idén om att stoppa privata välfärdsföretag.

Jag vet också att man ytterst måste ta ansvar för det sällskap som man söker. Regeringen har avsiktligt satt sig i en situation där man står för det som man står för och får kritik för detta. Men det är ju Vänsterpartiet som har drivit fram det här, det vet alla och inte minst ni själva. Det är ni som driver detta hårt. Ni har drivit fram en proposition som vi bara till slut ska avslå för att hålla rent i den här frågan.

Den fråga som jag tror att många ställer sig, inte minst socialdemokrater men också vi, är: Vilken fråga kommer ni nästa gång att villkora för att stödja en socialdemokratisk minoritetsregering?

Anf. 109 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Tack, Ulf Kristersson, för en verkligt intressant fråga!

Först vill jag säga att jag håller med dig om att det är tack vare Vänsterpartiet som den här modellen nu tas fram. Vi ska inte vara det enda landet i världen där det är fritt fram att plocka ut pengar som skulle ha gått elever och lärare för att stoppa dem i egen ficka. Vi ska inte ha förlossningsavdelningar eller vårdcentraler som går i konkurs.

Jag är stolt över att vi i Vänsterpartiet har drivit fram ett konkret förslag för att få en välfärd att lita på och för att skattepengar ska användas på konkret och riktig sätt.

Sedan frågar Ulf Kristersson vad vi kommer att säga nästa gång att vi vill ha genomfört för att förhandla till exempel om en budget eller om vi sitter i en regering. Ja, det kommer vi att lägga fram i sinom tid, det kommer du att kunna vara helt säker på. Den tiden är förbi – och den kommer aldrig tillbaka – då vi stödde en socialdemokratisk budget utan att ha påverkat och styrt politiken. Det kan Ulf Kristersson vara helt säker på. När listan kommer, kommer även du att få se den.

Anf. 110 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Den kommer säkert att chockera oss alla, inklusive tänkta regeringspartner.

Men frågan har verkligen ett allmänt intresse. Ett parti av ert slag får inflytande genom att villkora gentemot en liten socialdemokratisk regering. Då blir det ett intresse som går långt mycket längre och bredare än Vänsterpartiets egna krav. Därför kan man titta på de förslag som ni brukar lägga fram. Är det sex timmars arbetsdag och helt enkelt minska mängden

arbete i den svenska ekonomin? Är det våldsamma ökningar av offentligt spenderade pengar som gör att vi får svårare att möta nästa lågkonjunktur? Handlar det om traditionell vänsterpartistisk ekonomisk politik? Är det Vänsterpartiets skattepolitik med ytterligare höjda marginalskatter för människor som utbildar sig och jobbar?

Det har ett allmänintresse att ni lättar på förlåten och beskriver ungefär vad en socialdemokratisk regeringsbildare har att vänta sig när man ska försöka att bilda majoritet trots att man saknar en sådan.

Anf. 111 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Hur ser det Harmagedon ut som väntar oss efter nästa val? Faktum är att man kan titta på vår politik och se vad det är för fruktansvärt som väntar oss. Det kan ju vara gratis glasögon för barn. Den kan vara fria mediciner för dem som har fyllt 85 år. Det kan vara en extramiljard till förlossningsvården så att det äntligen går att lita på den. Det kan vara att barn som inte har så rika föräldrar får åka gratis på bussen och kunna bada på sommaren. Det kan ju vara att man sänker skatten för låginkomsttagare.

Det finns ganska mycket att välja på om man ser till vad vi får igenom i budgetförhandlingarna. Men det som jag tycker att Ulf Kristersson ska fundera på är: Om vi nu kräver detta, vad kommer Jimmie Åkesson att kräva om han släpper fram er, om han gör som ni vill, om han får vara kungamakare? Han kommer ju att stå och knacka på din dörr dagen efter. Då blir det nog inte gratis glasögon för barn, bättre förlossningsvård eller fria mediciner för de äldsta. Det är någon helt annan som du vill göra dig beroende av, Kristersson. Det tycker jag att du ska fundera på.

Anf. 112 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Förutom Vänsterpartiets fientlighet gentemot företagande finns det ett område där man är väldigt kreativ, och det gäller skatter. Nu höjer regeringen skatten för småsparare. Med Vänsterpartiets politik ska undersköterskan betala mer i skatt på de slantar som hen sparar av sin lön och på den buffert som hen försöker att bygga upp. Det är nämligen den exakta konsekvensen av att regeringen nu höjer skatten på investeringssparkonton. Då straffbeskattas 1,8 miljoner sparare. Det handlar om undersköterskan, om sjuksköterskan som tar ansvar och sparar ihop till pensionen, om studenten som lägger undan pengar från extrajobbet, om pensionären som sätter undan pengar varje månad till barnbarnet. Det är dessa som drabbas.

Min fråga till Jonas Sjöstedt är därför: Varför vill han beskatta småsparare hårdare? Vad är det för fel på undersköterskans sparande?

Anf. 113 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Denna debatt gäller de så kallade ISK-kontona, alltså kapitalinkomster. Den genomsnittliga ISK-spararen har mindre än 50 000 kronor på sitt konto. Hur ser då den skattesmäll ut som de råkar ut för? Jo – håll i er nu – 37 kronor per år. Det är det fruktansvärda som drabbar den som ligger över genomsnittet.

Det är ungefär lika mycket som du vill sänka lönen med i timmen för den som är lågavlönad, varje timme, varje dag, varje vecka, varje månad. Det handlar om proportioner, Annie Lööf. Det gäller om man ska betala några tiotior mer i kapitalskatt jämfört med att du vill sänka lönen lika mycket för en fattig människa i timmen. Jag tycker att det säger en del om er.

Dessutom: Ju högre inkomster man har desto större förmögenhet, desto fetare ISK-konto. Det här är en skatt som riktar sig till kapitalinkomster, framför allt för dem som har god ekonomi.

Anf. 114 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Man brukar säga att Jonas Sjöstedt är en skicklig retoriker, men kom ihåg: Vi vill inte sänka några löner. De som får en lärlingslön går från ett lågt bidrag till en högre egen inkomst.

Detta handlar om vanliga småsparares sparande. Man brukar höja skatten på det som man vill ha mindre av, till exempel miljöförstöring. Men ni höjer skatten på sparande. Vad är det som är så moraliskt fel med att spara till sin pension eller till sina barnbarn? Det handlar inte om någon elit utan om vanliga människor med vanliga inkomster. Det må vara några tiotior i Vänsterpartiets Sverige, men principen att beskatta sparande högre är anmärkningsvärd. Människor kämpar varje månad. Sedan ska ni ta ut ytterligare skatt från undersköterskans sparande.

Vänsterpartier påstår sig vara ett parti för solidaritet och rättvisa. Jag frågar därför Jonas Sjöstedt igen: På vilket sätt blir Sverige mer rättvist och solidariskt för att undersköterskans och 2 miljoner människors sparande ska beskattas hårdare?

Anf. 115 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Ja, den undersköterska som har 50 000 på ett ISK-konto – det är inte så många undersköterskor som har det, ska jag säga – får då betala 37 kronor mer i skatt per år. Men hon får över en tusenlapp i sänkt skatt när vi återinför avdragsrätten för fackförbundsavgiften. Det är vår fördelningsprofil.

Jag tycker att det är rimligt, det vi gör – att vi beskattar inkomster från kapital mer. Det är rimligt att beskatta inkomster som inte grundar sig på arbete mer. Men vi sänker skatten på arbete genom att återinföra avdragsrätten, och vi sänker skatten på pension, det vill säga uppskjutet arbete. Vi tar bort den skatteflyfta för pensionärerna som borgerligheten skapade. Det är en rättvis skattepolitik; den står jag för till hundra procent.

Och jo, Annie Lööf, ni sänker lönerna. Ni är beredda att göra statliga ingripanden för att sänka lönerna, och det kommer inte att drabba bara dem som får sänkt lön. Det kommer att drabba många lågavlönade på den svenska arbetsmarknaden. Ni har gjort ett stort, avgörande misstag genom att gå så långt åt höger.

Anf. 116 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Herr talman! Jag lyssnade på det tidigare replikskiftet mellan Jonas Sjöstedt och Gustav Fridolin om vem som vill kalla sig grönast eller vad det var. De åtgärder ni debatterade tycker jag är intressanta.

Det är intressant, det här med hårdare reglering av avgaser som Jonas Sjöstedt lägger fram. Det har vi väl alla anledning att fundera över. Men sanningen är ju den att de riktigt stora utsläppen i vår del av världen, de

kommer inte från Sverige. De kommer från många andra länder i Europa, inte minst gamla Östeuropas omoderna industripark.

Nu finns det äntligen, efter alla dessa år, ett förslag på bordet om en europeisk koldioxidskatt. Äntligen! Och det är inte från vem som helst utan från Frankrikes president med stöd av Tysklands förbundskansler. Om det förslaget genomfördes skulle det ge större effekt på vårt klimat än något av de förslag vi i övrigt diskuterar i den här kammaren. Men då säger Vänsterpartiet nej. Varför det?

Anf. 117 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Jag har ju suttit i elva år i EU-parlamentet och förhandlat mycket av EU:s miljölagstiftning i förlikningar med ministerrådet. Jag var också med när vi röstade igenom förslaget om utsläppshandel, som jag var ganska skeptisk till eftersom jag trodde att det skulle vara otillräckligt. Det har det tyvärr visat sig vara.

Vi föreslog i stället att medlemsländerna skulle komma överens om en minimivåskatt på koldioxid. Inte så att man ger EU beskattningsrätt, för det vill jag inte, men man kan komma överens på mellanstatlig väg om att lägga ett golv. Jag tycker att vi ska göra det, och vi ska inte nöja oss med EU. Vi ska bjuda in andra europeiska länder. Vi ska också sträcka ut det här över världen, för koldioxidbeskattning är effektivt. Det är någonting som faktiskt fungerar. Jag är alltså för en sådan beskattning, och jag har varit det under lång tid.

Jag tycker också att man ska fundera på hur man kan hitta andra internationella skatteformer, till exempel för flyget genom att ändra de omoderna konventioner som finns för att kunna ta ut miljöbeskattning också på flyget. Däremot är jag inte för att ge EU beskattningsrätt. Det är ett steg på vägen mot att omvandla EU till en federation, och det vill inte jag.

Anf. 118 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Herr talman! Nu är det något jag inte riktigt förstår, Jonas Sjöstedt. Det kanske inte är så förvånande för dig att jag inte gör det, men ändå.

Det lät ju bra, det du sa. Du vill ha en europeisk koldioxidskatt. Det finns bara en organisation i Europa som kan införa den, och det är EU. Vi kan kalla det för mellanstatligt; det spelar ingen roll vad vi kallar det. Det är inom EU-systemet det måste ske.

Men Jonas Sjöstedt vill ju att Sverige ska lämna EU. Hur ska vi kunna påverka det då? Hur ska vi kunna bidra till införandet av en europeisk koldioxidskatt om vi genomför Jonas Sjöstedts politik att lämna EU? Hur ska det gå till?

Anf. 119 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Nu ska jag berätta någonting fantastiskt för Jan Björklund: Det finns länder som samarbetar med varandra som inte är med i EU. Det är faktiskt så, runt om i världen. Innan Sverige gick med i EU samarbetade vi med de nordiska länderna på ett sätt som på många vis var mer långtgående än EU-samarbetet. Jag tycker att ett sådant mellanstatligt samarbete mellan demokratier – för miljön, för mänskliga rättigheter och för mycket annat – är helt nödvändigt.

Det jag ogillar med EU-systemet – jag ogillar inte allt med det, för det är en ganska komplex fråga – är bristen på demokrati. Det är ambitionen att bilda en förbundsstat, och det är att man sätter företagens rättigheter över sådant som just miljö och sociala rättigheter.

Anf. 120 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! Vänsterpartiet tar åt sig äran för stora delar av regeringens budget. Men när Jonas Sjöstedt tar åt sig äran för allt-åt-alla-politiken måste han också ta ansvar för alla dem som kommer i kläm.

Runt om i landet kapas nu stödet inom LSS. I Kalmar kortas en psykiskt sjuk kvinnas assistans från 231 timmar per vecka till en timme och 13 minuter. Autistiske Niclas i Mullsjö har tidigare haft 165 timmars assistans i veckan. Nu ska det bli 2 ½ timme. Monika i Sandviken har haft LSS-stöd i över 20 år. Nu kan det dras in helt. Varje dag kapas assistansen för drygt två personer trots ett påstått reformutrymme på 40 miljarder. Det handlar för många personer om att gå från heltid till noll tid.

Att det här får fortsätta ske står Jonas Sjöstedt bakom eftersom det inte finns någon satsning i budgeten på att öka stödet inom LSS. Vi satsar 3,3 miljarder, Jonas Sjöstedt noll.

Anf. 121 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Först ska jag säga att jag håller med dig, Andreas Carlson, om att vi har gjort många bra reformer – ett åttiotal har vi räknat som vi fått igenom.

Jag håller i allt väsentligt med dig i din beskrivning av LSS. Det är en oacceptabel situation. Vi har fått igenom en mindre uppskrivning av LSS-ersättningen i budgeten. Den finns där. Vi var med och förhandlade fram den.

Vi har tidigare tillsammans med borgerliga partier krävt att man ska ändra regleringsbrevet som innehöll ett slags nedskärningsmandat. Där kunde vi samarbeta bra. Vi är beredda att göra det igen, för den här situationen är ohållbar. Lagstiftningen måste ändras. Vi har ett antal domar som varit prejudicerande och som i praktiken innebär att människor som verkligen behöver assistans inte får den.

Jag kan sträcka ut en hand till dig här. Vi kan sätta oss ned på lunchen. Vänsterpartiet kan prata med Kristdemokraterna om hur vi ska kunna ändra lagstiftningen så att rätten till assistans finns där igen, för där är jag djupt kritisk till hur regeringen agerar.

Anf. 122 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! Vi kommer ju att ta varandra i hand efter replikskiftet; det brukar vi göra i riksdagen.

Men det är lätt att säga att något är fel men sedan inte göra mer åt det, vilket Vänsterpartiet har möjlighet till som förhandlingspartner till regeringen om budgeten. Ni står ju bakom den budgeten – visserligen med en liten uppräknings – medan vi kristdemokrater satsar 3,3 miljarder mer för att säkerställa att människor inte ska få sin assistans indragen på det här sättet.

Vi vill se en ändring av lagstiftningen så att inte kostnadsjakten i LSS kan fortsätta. Men det behövs också mer pengar. I dag finns det människor i behov av hjälp som inte vågar ansöka om mer hjälp av rädsla att få mindre

när de skickar in sin ansökan. Det här är en fråga som kastar omkull livet för många enskilda människor. Det krävs en lagändring, men det krävs också mer pengar. Vi satsar 3,3 miljarder mer än regeringen gör med den budget som Jonas Sjöstedt står bakom. Det tycker jag är dåligt.

Prot. 2017/18:15

11 oktober

Partiledardebatt

Anf. 123 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Jag håller i allt väsentligt med dig, Andreas Carlson från Kristdemokraterna. Jag vill att du noterar att vi var pådrivande för att räkna upp ersättningen. Vi var med och såg till att regleringsbrevet ändrades.

Men jag tror att huvudproblemet är den praxis som kommer ur domarna. Det kräver en lagändring. Det är det som är huvudproblemet. Det är därför människor får sin assistans indragen i dag. Ja, vi stöder en sådan lagändring fullt ut, och det är bråttom. Vi har inte tid att vänta månad efter månad på att det här ska ske, för människor råkar illa ut varje dag.

Jag sätter mig gärna ned mer er när som helst. Jag bjuder in också de andra borgerliga partierna att delta om de tittar upp från sina telefoner och Ipadar ett ögonblick. Vi kan sätta oss ned och gemensamt sätta press på regeringen att lösa det här, för detta är en grupp som är värd så mycket bättre än det som sker i dag.

Anf. 124 JAN BJÖRKLUND (L):

Herr talman! Trots att vi just nu är inne i en högkonjunktur som sveper över hela västvärlden är det mycket i Sverige som går åt fel håll. Utanförskapet växer. Vårdköerna växer. Skolresultaten sjunker. Poliser slutar jobba som poliser.

Värst av detta är att klyftorna växer, för nu växer underklassen i Sverige genom att lågutbildade invandrare hålls utanför arbetsmarknaden. Det beskär deras frihet, men det riskerar också att leda till att hela Sverige glider isär. Socialdemokraterna sitter med armarna i kors, och det är hela tiden mer bidrag och mer AMS-åtgärder som är lösningen – inte att släppa in dem på arbetsmarknaden.

Jag blir beklämd när jag hör de rödgröna. Stefan Löfven slår sig för bröstet som om det är Stefan Löfven som har skapat den internationella högkonjunktur i västvärlden som vi nu alla har nytta av. Samtidigt har han inte något ansvar för det utanförskap som växer fram.

De som kommer till Sverige måste få ett jobb även om de har låg utbildning. Statsministern älskar formeln ”alla som kan jobba ska jobba”. Men det är ju bara retorik från statsministern, för i verkligheten hålls många utanför genom den politik ni för.

Europas lägsta arbetslöshet 2020 – jag hör statsministern säga det alltmer sällan. Vi var väl på tolfte plats när vi skiftade regering 2014; nu ligger vi på sextonde plats. Jag vet inte hur långt Sverige ska sjunka för att statsministern ska inse att politiken måste läggas om.

Ni socialdemokrater drevs förr i tiden, precis som vi liberaler, av att avveckla det gamla klassamhället, och vi lyckades i stor utsträckning. Men nu är det ni som återinför klassamhället genom att skapa en permanent underklass av lågutbildade invandrare i våra förorter. Sverige riskerar att glida isär.

(Applåder)

Anf. 125 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Här står han som har tur. Jag tycker att vi ska gå ut i valrörelsen och säga: Rösta på dem som har tur! Stefan Löfven har tur.

Vi talar om klyftor. Det är intressant. Under den tidigare borgerliga regeringen var Sverige faktiskt det land i västvärlden där klyftorna ökade snabbast. Det beror naturligtvis på att det mest satsades på skattesänkningar för dem som redan tjänar mycket, och så lägre ersättningar för ut-satta och dessutom nedskärningar i välfärden.

Efter den här sommaren hör jag Jan Björklund tala lite mer om de problem som uppstår just med klyftor – det är korrekt. Men vad tror du händer med klyftorna om Liberalerna får som de vill och ska sänka löner och samtidigt fatta beslut som faktiskt innebär höjda hyror? Vad händer med klyftorna då, Björklund?

Anf. 126 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Herr talman! Om man ska föra en intellektuell diskussion om detta måste man problematisera lite kring vad klyftor är. Socialdemokraterna definierar, sannolikt på grund av sina rötter i fackföreningsrörelsen, hela tiden klyftor som inkomstskillnader mellan olika grupper som har jobb. Men jag menar att det är ännu viktigare att fundera på dem som inte har jobb och hur de ska kunna få jobb. Den stora klyftan är mellan dem som har ett jobb och dem som inte har det.

Problemet nu, Stefan Löfven, är – det kommer du inte ifrån – att arbetslösheten i gruppen lågutbildade invandrare växer, trots att vi har en rasande högkonjunktur i hela västvärlden. Det har i princip aldrig hänt förut i Sverige att det finns grupper där arbetslösheten växer när det är högkonjunktur. Men nu sker det, och det sker under din statsministerperiod.

Att det sker har sin förklaring i hur svensk arbetsmarknad är uppbyggd, men vi måste våga lära oss av det. Ska de komma in på arbetsmarknaden måste vi sänka trösklarna. Det vill inte ni göra, och det är så den nya underklassen växer fram.

Anf. 127 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Varenda löntagare vet att det är oerhört viktigt att alla är i arbete. Det är precis därför jag säger att alla som kan arbeta ska arbeta. Annars har vi inte råd med välfärden, och friheten begränsas. Kom inte och tala med en arbetare om behovet av att alla är i arbete! Det förstår jag mycket väl.

I dag har Sverige den högsta sysselsättningsfrekvens som någonsin har mätts upp i ett EU-land. 200 000 fler är i arbete. Vi sänker arbetslösheten – den minskar faktiskt också bland utrikes födda, och det är bra. Men den måste minska mer. Den minskar inte om man tar kål på den svenska modellen och som politiker går in och sänker lönerna. Då sänker man nämligen också för en mycket större del av svensk arbetsmarknad än dem som man säger att man vill träffa.

Lönesänkningar är inte modellen, och det är inte där valet står: mellan att inte ha ett arbete eller att sänka lönerna. Valet står mellan att inte ha ett arbete eller att se till att alla kan komma in på arbetsmarknaden, men med sjysta löner. Man ska kunna leva på sin lön också.

Anf. 128 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Herr talman! Men varför ökar då arbetslösheten bland utanförskapet, om du har svaren på hur detta ska gå till? Våra myndigheter spår att den kommer att fortsätta öka kraftigt under kommande år. Detta beror ju på att er politik inte fungerar för den här gruppen, Stefan Löfven.

Thorwaldsson tar initiativ och säger att vi måste förhandla särskilt om dessa. Sedan har han lösningar som inte kommer att lösa problemet, men Stefan Löfven måste väl vara den enda personen i Sverige med lite samhällsansvar som inte ser problemet: att vi håller på att bygga ett stort utanförskap i våra förorter, med alla de sociala problem som det leder till, kriminalitet och annat.

När man ser problemen, vad ska man då göra åt dem? Stefan Löfven säger: Höj bidragen och höj skatterna! Men det är inte där problemet sitter. Unga män behöver ett jobb att gå till i stället för att bilda gäng i förorterna och ägna sig åt kriminalitet.

Anf. 129 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Amerikanska Westinghouse står under konkursskydd i USA. Franska Areva har räddats av staten. Det är inget märkligt. Areva och Westinghouse verkar på en döende marknad; de tillverkar kärnkraft.

De senaste tio åren har det stängts fler reaktorer i världen än vad det har byggts nya, trots det ökade behovet av energi. I stället växer förnybart. År 2016 ökade vindkraften med 16 procent och solenergin med 30 procent. Anledningen är enkel: Förnybart är mer lönsamt.

I Finland kan vi se att den försenade reaktorn blivit så dyr att det hade varit billigare att bygga vindkraft för att få samma mängd energi. I Sverige sluter nu fem partier upp bakom målet med 100 procent förnybar el senast 2040. Liberalerna ställde sig vid sidan av, och du sa att du var orolig att de investeringar i förnybart som vi enats om hotar kärnkraften. Så kan det vara – det brukar kallas teknikutveckling.

Med tanke på utvecklingen nu, vad skulle krävas för att Jan Björklund ska ge upp tron på att kärnkraften är framtiden?

Anf. 130 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Herr talman! Jag tror att vi under överskådlig tid kommer att ha en mix i vår elproduktion, som är bra. Den består av mycket vattenkraft – det har vi ju haft historiskt. Den består av de tunga kärnkraftsreaktorer som finns kvar. De små, tidiga avvecklas nu av åldersskäl, men de tunga kommer att finnas kvar under överskådlig tid. Och vi har en växande andel förnybart, förmodligen inte så mycket mer vindkraft. Men det är spännande om vi kan använda solenergin i större utsträckning i framtiden.

Det är enorma subventioner som pumpas in. När Fridolin skulle ha in havsbaserad vindkraft fick subventionerna Nuonaffären att framstå som rena glädjekalkylen för oss. Det kommer aldrig att bli lönsamt att bygga havsbaserad vindkraft, knappt ens med de subventioner ni tänker er.

Vi har nu en energimix som fungerar rätt väl. Men de nya subventioner ni ska pumpa in för att pressa ut fungerande kärnkraftverk är samhällsekonomiskt olönsamma och ger såklart ingen klimatnytta – kärnkraften släpper inte ut någon koldioxid.

Anf. 131 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Det tog en stund, men nu blev jag förvånad! Jag trodde nog aldrig att jag skulle höra en minister ur Maud Olofssons regering ta ordet Nuon i sin mun. Vi har ju med ganska mycket och erkänd smärta behövt städa upp efter de affärer som man lät Vattenfall göra när just gas, kol och annan fossil energi köptes in på kontinenten för att ställa om Vattenfall mot mer förnybart.

När vi sågs sist, i söndags, lovade Jan Björklund att han skulle bli nästa miljöpartist, men så stora krav ställer jag inte. För mig skulle det räcka gott att Jan Björklund blev liberal. Tittar vi på slaget mellan kärnkraft och förnybart runt om i världen är det nämligen tydligt att förnybart vinner.

Alla de europeiska regeringar som funderat på kärnkraft har konstaterat att kostnaden blir ungefär 1 krona per kilowatt man får ut. I Sverige bygger vi helt utan stöd vindkraft för halva priset. Bara produktionskostnaden för vindkraft innebär att vi får el för 50 öre kilowatten. Varför ska vi då välja kärnkraft före vindkraft?

Anf. 132 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Herr talman! Det är väl ingen som säger att det behöver byggas just nu. Vi har ju elöverskott. Den stora utmaningen kommer framöver, när de nuvarande reaktorerna fasas ut av åldersskäl. Vad händer då? Det ligger långt fram i tiden och är inte en fråga för dagen just nu. Vi kommer att ha sex högproducerande kärnkraftsreaktorer under lång tid i Sverige. Ni har fått acceptera att de finns kvar. Vad som händer sedan får vi se då.

Jag konstaterar bara att den utbyggnad av vindkraften som sker långt ifrån bygger på liberala principer. Vi har ett genomsubventionerat system. Det hjälper inte att det kallas för certifikat; det är jättesubventioner som pumpas in för att få det lönsamt. Pumpar man in tillräckligt mycket subventioner blir naturligtvis allting lönsamt, men det är inte på marknadens villkor.

Anf. 133 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman och Jan Björklund! Borgerliga partier försöker ofta tala om att deras skattesänkningar gynnar dem med låga inkomster. Därför kan det ibland vara lite befriande med Liberalerna, som inte hymlar. Ni sänker skatten för dem som tjänar mest. 90 procent av era skattesänkningar går till de 20 procent som har de högsta inkomsterna. Samtidigt vill ni sänka lönen för låginkomsttagarna.

Okej, Jan Björklund, du står för det. Jag står för en annan politik. Men har ni funderat på hur fördelningen blir mellan män och kvinnor? Ni brukar ju framhålla att ni är ett parti som bryr er om jämställdhet.

Det är ju så att männen tenderar att tjäna mest, och den övervägande delen av låginkomsttagarna är kvinnor. Jag såg en siffra från Finansdepartementet att 80 procent av era skattesänkningar går till män och bara 20 procent till kvinnor. Det är att aktivt öka den ekonomiska klyftan mellan män och kvinnor och driva jämställdheten bakåt. Detta kan väl inte stämma, Jan Björklund? Ni måste ju ha räknat på detta.

Anf. 134 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Herr talman! Så fort man sänker skatten i Sverige är det fler män som får sänkt skatt, helt enkelt därför att män sammantaget tjänar mer än kvinnor. Det är fler män som har högre löner och fler kvinnor som jobbar deltid och så vidare. Så är det.

Så fort man höjer skatten är det likadant. Även om du höjer skatten till 100 procent och tar in varenda krona – det vore den mest jämställda beskattningen, där ingen får behålla någonting – är detta en ofrånkomlig effekt.

Det vi gör är att vi sänker skatten framför allt i de inkomstskikt där de stora kvinnodominerade akademikergrupperna finns. De som ligger ovanför de inkomstskikten får också sänkt skatt. Det är en ofrånkomlig effekt.

För oss har det varit viktigt att höja den så kallade brytpunkten så att det gynnar specialistsjuksköterskor, barnmorskor, gymnasielärare och förstelärare. De har gått fem år på universitetet och har stora studieskulder. Där slår ni till stenhårt och straffbeskattar de inkomstlägen som de har. Huvuddelen av Sveriges barnmorskor betalar statlig inkomstskatt. Det är mer än vad LO-grupperna gör. Och det är inte rimligt.

Anf. 135 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Tack för svaret, Jan Björklund! Men jag vill fortfarande ha svar på om ni har räknat på detta.

För oss är det självklart. När vi gör en budget ser vi hur den slår mot män och kvinnor, mot rika och fattiga och hur fördelningen i Sverige påverkas. Om ni bryr er om feminism och jämlikhet måste ni ha räknat på hur er skattepolitik påverkar jämställdheten i Sverige.

Då frågar jag dig igen, Jan Björklund: Är det sant att 80 procent av era skattesänkningar går till män? Trots att ni säger er stå för jämställdhet ökar ni den ekonomiska klyftan mellan män och kvinnor i Sverige. Kan det verkligen vara så, Jan Björklund?

Anf. 136 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Herr talman! Nej, om man ser till hela vår budget är detta inte sant. Vi trappar ned ränteavdraget. Det är fler män som har höga lån. Vi vill höja lönerna i de kvinnodominerade akademikergrupperna just därför att det ska löna sig att utbilda sig.

Jonas Sjöstedt, den som utbildar sig till civilingenjör och jobbar i näringslivet får i dag en marknadsmässig lön. I näringslivet sätter man ju de löner som behövs för att kunna anställa civilingenjörer. Men i den offentliga sektorn är det politikerna som sätter löner, och politiker vågar nästan aldrig ta ansvar för ökade löneskillnader. Jag menar att vi måste göra det. Det måste vara så att specialistsjuksköterskor med fem års universitetsutbildning ska ha högre lön än hamnarbetarna i Göteborg. Trots att de är kommunister och strejkar sig till högre lön måste vi ha en lönebildning i Sverige som befrämjar jämställdhet. Det måste löna sig att utbilda sig, också för kvinnor.

(Applåder)

Anf. 137 ANDREAS CARLSON (KD):

Herr talman! Flera gånger i den här debatten har vi hört hur välfärd ställs mot skattesänkningar. Vi har också fyra eller fem gånger hört statsministern säga att allianspartierna sänker skatterna med 100 miljarder. Den siffran får han fram genom att plussa ihop våra skattesänkningar, som ligger i fyra separata budgetar. Det är ett oseriöst sätt att räkna. Dessa båda saker innebär, tycker jag, en fördumning av den politiska debatten.

Sänker vi skatten ökar drivkraften för fler att arbeta, och kostnaderna för företagen att anställa sänks. Går fler personer från arbetslöshet till arbete ökar statens skatteintäkter. Så var resultatet av Alliansens politik 2006–2014, och jag vill vara med och se till att resultatet blir detsamma av Alliansens politik efter 2018 också.

Statsministern skryter om att han har vänt ett underskott till överskott men glömmer att säga att underskottet kom under den största finanskrisen sedan 1930-talet och att överskottet återskapades genom en budget som allianspartierna drev igenom 2014.

Kristdemokraterna är ett parti som prioriterar vården, omsorgen och tryggheten. Vi vill satsa 27,5 miljarder mer på vård och omsorg än vad regeringen gör, och till skillnad från regeringen har vi förslag på strukturellt riktiga reformer som kan vända utvecklingen i svensk sjukvård.

Vi säger nej till dyra byggsubventioner, ineffektiva miljösatningar och subventioner för storfacken. Vi prioriterar skattesänkningar för pensionärer, barnfamiljer och dem som står långt från arbetsmarknaden.

Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet står tillsammans för ett välfärdssvek, samtidigt som de skryter sig blå över hur mycket pengar de kan satsa på precis allting. Sverige behöver en ny regering – en regering som ersätter de rödgrönas välfärdssvek med ett välfärdslöfte.
(Applåder)

Partiledardebatten var härmed avslutad.

§ 3 Justering av protokoll

Protokollet för den 20 september justerades.

§ 4 Anmälan om faktapromemoria

Andre vice talmannen anmälde att följande faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott:

2017/18:FPM4 Direktiv om bekämpning av bedrägeri och förfalskning som rör andra betalningsmedel än kontanter *KOM(2017) 489* till justitieutskottet

§ 5 Ärenden för hänvisning till utskott

Prot. 2017/18:15

11 oktober

Följande dokument hänvisades till utskott:

Propositioner

2017/18:8 och 20 till skatteutskottet

2017/18:19 till socialutskottet

2017/18:24 till utbildningsutskottet

2017/18:25 till miljö- och jordbruksutskottet

Skrivelse

2017/18:21 till socialförsäkringsutskottet

EU-dokument

KOM(2017) 559 till utrikesutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 27 november*.

Motioner

2017/18:324 till miljö- och jordbruksutskottet

2017/18:305 till finansutskottet

2017/18:356 till konstitutionsutskottet

2017/18:2535 till finansutskottet

2017/18:475 och 2555 till utbildningsutskottet

2017/18:2804 till socialförsäkringsutskottet

2017/18:2557 till civilutskottet

2017/18:477, 553 och 685 till utbildningsutskottet

2017/18:476 och 3571 till utbildningsutskottet

2017/18:293, 323, 354 och 355 till utrikesutskottet

§ 6 Ändrade regler för tillsyn över centrala motparter i EU och i tredjeland

Finansutskottets utlåtande 2017/18:FiU7

Ändrade regler för tillsyn över centrala motparter i EU och i tredjeland
(KOM(2017) 331)

föredrogs.

Andre vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.

Beslut

FiU7 Ändrade regler för tillsyn över centrala motparter i EU och i tredjeland

Kammaren biföll utskottets förslag.

Prot. 2017/18:15
11 oktober

§ 7 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:
Proposition
2017/18:26 Skjutvapen och explosiva varor – skärpta straff för de grova brotten

§ 8 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 10 oktober

2017/18:23 Anslag för ökat företagande

av *Penilla Gunther* (KD)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2017/18:24 Den kommande rymdstrategin

av *Penilla Gunther* (KD)

till statsrådet Helene Hellmark Knutsson (S)

§ 9 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 10 oktober

2017/18:78 Överklagande inom offentlig upphandling

av *Hans Rothenberg* (M)

till statsrådet Ardalan Shekarabi (S)

2017/18:79 Arbetsmarknadspolitiken

av *Lars Beckman* (M)

till arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)

2017/18:80 Förföljelse av homosexuella i Egypten

av *Birgitta Ohlsson* (L)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

§ 10 Anmälan om skriftligt svar på fråga

Skriftligt svar på följande fråga hade kommit in:

den 11 oktober

2017/18:69 Införandet av alkobommar

av *Sten Bergheden* (M)

till statsrådet Tomas Eneroth (S)

§ 11 Kammaren åtskildes kl. 12.16.

Prot. 2017/18:15
11 oktober

Sammanträdet leddes
av talmannen från dess början till och med § 2 anf. 71 (delvis) och
av andre vice talmannen därefter till dess slut.

Vid protokollet

KATHRIN FLOSSING

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Val av förste vice talman.....	1
Anf. 1 TOBIAS BILLSTRÖM (M)	1
§ 2 Partiledardebatt.....	1
Anf. 2 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	1
Anf. 3 ULF KRISTERSSON (M)	3
Anf. 4 JIMMIE ÅKESSON (SD).....	5
Anf. 5 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP).....	6
Anf. 6 ANNIE LÖÖF (C)	7
Anf. 7 JONAS SJÖSTEDT (V).....	8
Anf. 8 JAN BJÖRKLUND (L)	10
Anf. 9 ANDREAS CARLSON (KD).....	11
Anf. 10 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	12
Anf. 11 ULF KRISTERSSON (M) replik.....	13
Anf. 12 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	13
Anf. 13 ULF KRISTERSSON (M) replik.....	14
Anf. 14 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	14
Anf. 15 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	14
Anf. 16 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	15
Anf. 17 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	15
Anf. 18 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	15
Anf. 19 ANNIE LÖÖF (C) replik	16
Anf. 20 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	16
Anf. 21 ANNIE LÖÖF (C) replik	17
Anf. 22 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	17
Anf. 23 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	17
Anf. 24 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	18
Anf. 25 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	18
Anf. 26 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	18
Anf. 27 JAN BJÖRKLUND (L) replik	18
Anf. 28 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	19
Anf. 29 JAN BJÖRKLUND (L) replik	19
Anf. 30 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	19
Anf. 31 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	20
Anf. 32 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	20
Anf. 33 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	21
Anf. 34 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	21
Anf. 35 ULF KRISTERSSON (M)	21
Anf. 36 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	22
Anf. 37 ULF KRISTERSSON (M) replik.....	22
Anf. 38 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	23
Anf. 39 ULF KRISTERSSON (M) replik.....	23
Anf. 40 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	23
Anf. 41 ULF KRISTERSSON (M) replik.....	23
Anf. 42 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	24
Anf. 43 ULF KRISTERSSON (M) replik.....	24
Anf. 44 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik	25

Anf. 45 ULF KRISTERSSON (M) replik	25	Prot. 2017/18:15
Anf. 46 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	25	11 oktober -----
Anf. 47 ULF KRISTERSSON (M) replik	26	
Anf. 48 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	26	
Anf. 49 ULF KRISTERSSON (M) replik	26	
Anf. 50 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	27	
Anf. 51 ULF KRISTERSSON (M) replik	27	
Anf. 52 JIMMIE ÅKESSON (SD).....	27	
Anf. 53 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik	28	
Anf. 54 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	28	
Anf. 55 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik	29	
Anf. 56 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	29	
Anf. 57 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	29	
Anf. 58 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	30	
Anf. 59 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	30	
Anf. 60 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	30	
Anf. 61 ANNIE LÖÖF (C) replik	31	
Anf. 62 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	31	
Anf. 63 ANNIE LÖÖF (C) replik	31	
Anf. 64 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	32	
Anf. 65 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	32	
Anf. 66 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	32	
Anf. 67 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	33	
Anf. 68 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	33	
Anf. 69 JAN BJÖRKLUND (L) replik.....	34	
Anf. 70 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	34	
Anf. 71 JAN BJÖRKLUND (L) replik.....	34	
Anf. 72 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	35	
Anf. 73 ANDREAS CARLSON (KD) replik	35	
Anf. 74 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	35	
Anf. 75 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	36	
Anf. 76 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	36	
Anf. 77 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP).....	36	
Anf. 78 ANNIE LÖÖF (C) replik	37	
Anf. 79 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	37	
Anf. 80 ANNIE LÖÖF (C) replik	38	
Anf. 81 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	38	
Anf. 82 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	38	
Anf. 83 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	39	
Anf. 84 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	39	
Anf. 85 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	39	
Anf. 86 JAN BJÖRKLUND (L) replik.....	40	
Anf. 87 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	40	

Anf. 88 JAN BJÖRKLUND (L) replik	40
Anf. 89 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik	41
Anf. 90 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	41
Anf. 91 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik	41
Anf. 92 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	42
Anf. 93 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik	42
Anf. 94 ANNIE LÖÖF (C)	43
Anf. 95 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik	43
Anf. 96 ANNIE LÖÖF (C) replik	43
Anf. 97 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik	44
Anf. 98 ANNIE LÖÖF (C) replik	44
Anf. 99 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik	44
Anf. 100 ANNIE LÖÖF (C) replik	45
Anf. 101 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik	45
Anf. 102 ANNIE LÖÖF (C) replik	45
Anf. 103 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	46
Anf. 104 ANNIE LÖÖF (C) replik	46
Anf. 105 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	46
Anf. 106 ANNIE LÖÖF (C) replik	47
Anf. 107 JONAS SJÖSTEDT (V).....	47
Anf. 108 ULF KRISTERSSON (M) replik	48
Anf. 109 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	48
Anf. 110 ULF KRISTERSSON (M) replik	48
Anf. 111 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	49
Anf. 112 ANNIE LÖÖF (C) replik	49
Anf. 113 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	49
Anf. 114 ANNIE LÖÖF (C) replik	50
Anf. 115 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	50
Anf. 116 JAN BJÖRKLUND (L) replik	50
Anf. 117 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	51
Anf. 118 JAN BJÖRKLUND (L) replik	51
Anf. 119 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	51
Anf. 120 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	52
Anf. 121 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	52
Anf. 122 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	52
Anf. 123 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	53
Anf. 124 JAN BJÖRKLUND (L).....	53
Anf. 125 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik	54
Anf. 126 JAN BJÖRKLUND (L) replik	54
Anf. 127 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik	54
Anf. 128 JAN BJÖRKLUND (L) replik	55
Anf. 129 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik	55
Anf. 130 JAN BJÖRKLUND (L) replik	55
Anf. 131 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik	56

Anf. 132 JAN BJÖRKLUND (L) replik.....	56	Prot. 2017/18:15
Anf. 133 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	56	11 oktober
Anf. 134 JAN BJÖRKLUND (L) replik.....	57	-----
Anf. 135 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	57	
Anf. 136 JAN BJÖRKLUND (L) replik.....	57	
Anf. 137 ANDREAS CARLSON (KD)	58	
§ 3 Justering av protokoll.....	58	
§ 4 Anmälan om faktapromemoria	58	
§ 5 Ärenden för hänvisning till utskott	59	
§ 6 Ändrade regler för tillsyn över centrala motparter i EU		
och i tredjeland.....	59	
Finansutskottets utlåtande 2017/18:FiU7	59	
Beslut	59	
FiU7 Ändrade regler för tillsyn över centrala motparter i		
EU och i tredjeland.....	59	
§ 7 Bordläggning.....	60	
§ 8 Anmälan om interpellationer	60	
§ 9 Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	60	
§ 10 Anmälan om skriftligt svar på fråga	60	
§ 11 Kammaren åtskildes kl. 12.16.....	61	